

ПІСНІ СЛОБІДСЬКОЇ УКРАЇНИ

з Ахтибуги.

з Богородькова.

з Боданівки.

з Валища.

з Волчанська.

з Вологдів.

з Ізюми.

з Часнокутська.

з Лебедина.

з Митонівки.

з Мелітопольська.

з Сми.

Обрядові та ліричні пісні Слобідської України

Український фольклор на території Слобожанщини відкшталтувався як самобутнє художнє явище в вирі певних історико-соціальних процесів. Землі колишнього Переяславського князівства Київської Русі, зруйновані Туши-ханом в XIII сторіччі, зазнали нової хвилі заселення в середині XVII ст. Соціальна специфіка слобідського козацтва, особливості родових відносин, межування з російськими переселенцями, ранній розвиток промислового виробництва, руйнація цілісності сільського середовища в XX сторіччі - всі ці фактори обумовили сьогоденну картину слобожанського фольклору.

Серед обрядових пісень, які все ж дожили до наших днів, домінують зимові календарні, весільні, голосіння, колискові. Саме вони складають зміст першої частини збірки та компакт-диску, який іде як додаток. Інші ж обрядові (веснянки, купальські, петрівчанські) гірше збереглися в пам'яті народних виконавців. Це наводить на думку, що під час руйнування цілісності села саме сімейно-родові засади стали консервативним чинником в збереженні фольклору Слобожанщини.

Винищення або занепад сіл в 30-50 роки нашого сторіччя, які стали жертвами колективізації і голодомору, руйнування церков, переслідування народних свят і взагалі українських обрядів і пісень - все це привело до того, що на території, наприклад, Богодухівського району майже не збереглося Божих Храмів, а справжніх народних майстрів і виконавців можна перелічити на пальцях. Разом з тим в кожному селі є цілі сім'ї і окремі виконавці, які тримають в пам'яті традицію. П.Г. Жадан з с. Чернечина добре пам'ятає замовляння, обрядові і козацькі пісні ще від бабусі. Від Н.С. Овечки з с. Колонтаїв на Краснокутщині записано теж чимало сольних пісень.

Багатоголосний спів на Слобожанщині тяжіє до барочної ефектності та барвистості. Він представлений співацькими гуртами сіл Шарівка (Валківського району), Кручик та Корбини Івани (Богодухівського району). Їх стиль виконання дуже характерний для Харківщини: довго протягнені звуки і співзвуччя, непомітно глісандуючи, переливаються одне в одне.

Особливою виразністю відрізняються "горяки": і дзвінкі, високі, темброво і теситурно дуже відмінні від нижнього "ярусу", і емоційно напружені, тужливі, що надають пісням особливої значущості. За художніми якостями слобожанська лірика є справжнім шедевром українського гуртового співу.

Більшість представлених на диску пісень подані в збірці з характерною позначкою (*) і транскрибовані в аналітичній нотації, специфікою якої є розкриття в нотній графіці структурних особливостей пісенних мелостроф.

Представлене видання репрезентує слобожанський пісенний діалект, який склався на Харківщині на кінець XX століття і заховав в собі найхарактерніші риси давньої української традиції.

Л. Новикова, музикознавець

© Експедиційний запис: Л. Новикова

© Укладання: Л. Новикова, 2006 р.

Бібліотека Х

H115383

32/

Міністерство культури і туризму України
Харківський обласний центр народної творчості
Християнський благодійний фонд імені Андрія Первозваного
Харківський державний університет мистецтв ім. І.П. Котляревського

Л.І. Новикова

ПІСНІ СЛОБІДСЬКОЇ УКРАЇНИ

Навчальний посібник

ХОЦНТ

ХБФ імені Андрія Первозваного
ТО Ексклюзив
Харків - 2006

Бібліотека ХНУМ

Н115383

АБ

ББК 85.314

Н 73

Рецензенти: М.Й. Хай – кандидат мистецтвознавства, завідувач Проблемної науково-дослідної лабораторії музичної етнографії НМАУ
В.М. Осадча – кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедрою українського народного співу та музичного фольклору ХДАК

Допущено Міністерством культури і туризму України як навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв (Наказ № 166 від 22.03.2002 р.)

Навчальний посібник виданий в рамках програми співробітництва по розвитку української традиційної культури (видавнича програма Центру) між ХОЦНТ та ХБФ імені Андрія Первозваного

Н 73 Пісні Слобідської України / автор-укладач Л.І. Новикова. — Навчальний посібник. — Харків: ТО Ексклюзив, 2006. — 188с.

До збірки та компакт-диску другої редакції увійшли пісні, зібрані доцентом ХДУМ Новиковою Л.І. на Харківщині, і найбільш типові для Слобожанського регіону. Подані матеріали знайомлять з історією цієї етнографічної території, соціальними змінами, що відбулися за останні сто років і їх вплив на побут і пісенність краю. Видання призначене для студентів, викладачів фольклору, музикантів.

115383н

ISBN 966-8204-51-4

©Л.І. Новикова, 2006

©Харківський обласний центр
народної творчості, 2006

©ХБФ імені Андрія Первозваного, 2006

ПЕРЕДМОВА

Український фольклор Слобожанщини¹ являє собою цінний об'єкт для історії культури. Особливості краю - специфіка заселення різними етнічними групами, існування з російськими переселенцями, соціальні особливості слобідського козацтва, відносини в патріархальній родині, ранній розвиток промислового виробництва та руйнівні процеси початку ХХ сторіччя зумовили своєрідність слобідського фольклору.

Масове переселення українців (черкас) із Правобережної України, а двома десятиліттями пізніше росіян (служивих людей-однодворців) із Південної Росії створило картину певного етнічного співвідношення.²

У грамоті харківського архієпископа Досифея, спрямованій проти язичницьких забобонів, українське населення Слобожанщини звинувачувалося в диявольських діях: запаленні вогнища, через яке проїздила наречена, теща їхала у вивернутому кожусі на волах, посипаючи молодих вівсом. Пісні, за словами церковного діяча, співалися поганські та нечистотні. Подібних подробиць торкається і Г. Калиновський, який зробив опис слобожанського весілля теж наприкінці ХVІІІ ст.³ У свою чергу,

¹ Території Слобожанщини належить теперішня Харківська, східна частина Сумської, північна частина Донецької, північна частина Луганської, південно-східна частина Чернівецької, південно-західна частина Белгородської, південна частина Курської областей.

² Кількість російських сіл на Слобожанщині становить 20%. Див.: Дорохова-Геворкян Е. «О роли мелодико-фактурных типов в песенных традициях русских сел верховьев Северского Донца» // Традиционное музыкальное искусство и современность. Вып. 60. 1982.

³ Д. Багалей, Д. Миллер. История города Харькова за 250 лет его существования. Т. I, X, 1915. - С. 323-324.

як зазначав П. Іванов у етнографічній розвідці 1907 р., селяни російських слобід суворо дотримувалися найменших дрібниць у відправленні різдвяної вечері, аби, боронь боже, не перейняти чогось із української звичаєвості. Це свідчить про пильнування кожною з етнічних груп своєї традиційної культури, стійке збереження ще дохристиянських найдавніших обрядів.

Вивчаючи численні документальні дані та описи, а також фольклорні зразки, які, хоч і в рудиментарних формах, але дійшли до наших днів, можна визначити, що саме в «класичних жанрах» виявляється помітна різниця в стилістиці фольклору двох етнічних груп Слобідської України. До цього можна додати численні відомості про відмінність житла, господарювання, костюма⁴, що підтверджує думку про неможливість запозичень із тих нашарувань фольклору двох народів, що були принесені переселенцями з прабатьківщини. Кінець XIX - початок XX сторіччя вносять певні корективи як у російський⁵, так і в український побут.

⁴ Загальновідомо, що російський костюм слобідських жінок подібний до південноросійського: поньова або сарафан, сорочка з червоними нашивками або гаптована чорним по білому, на голові - різних конфігурацій капелюшок - «сорока». Класичний (XVIII ст.) костюм українських жінок Слобожанщини: виткана плахта з запаскою, а також сорочка, гаптована білим з вирізуваннями, прикрашена коралами й дукачами.

⁵ Весь фольклор, представлений у даному виданні, зібрано в українських селах. Пісенну традицію слобожанських росіян досліджують московські етномузикознавці. Див.: Дорохова Е. Песни села Завгороднее. М., 1987 г.; Дорохова-Геворкян Е. «О роли мелодико-фактурных типов в песенных традициях русских сел верховьев Северского Донца»././Традиционное музыкальное искусство и современность. (Вопросы типологии). Вып. 60, 1982.

«Традиційна ворожнеча між хохлами та москалями й корінні відмінності їх побутових устоїв починають пом'якшуватися... Звичаї не пересаджуються, але характерні звичаї з часом розкладаються...»⁶

Треба уявити всю амплітуду суспільних змін слобожанського села від старозайманщини перших українських переселенців⁷ до соціального розшарування промислових селищ⁸, аби зрозуміти ті суттєві зрушення у традиційній народній культурі, що відбулися протягом кількох століть.

Швидкі зміни на Слобожанщині, зокрема Харківщині, сталися завдяки розхитуванню консервативних чинників: старокозацького устрою, патріархальної родини. Про її розпад, відокремлення молодих сімей од батьківських ідеться вже в документі 1768 року «О нынешнем состоянии земледелия и домостроительства по Слободско-Украинской провинции».

Надалі це моноцентричне середовище селянської общини як осередок продуктивного побутування старовжитного фольклору (маються на увазі й народні ремесла, і костюми, і оселя, і, зрозуміло, селянська пісня) зазнало впливу мануфактурного і ранньопромислового виробництва. 1815 року в Харківській губернії було 12 підприємств, а 1860 - вже 330. Чумакування як спосіб торгівлі існувало до 60-х років XIX століття - часу появи залізниць; 30% чоловічого населення йшло на сезонні заробітки і відхожі промисли. Мануфактури замінюють виробництво: зникає ткання справжньої вовняної харківської плахти, вже в 40-і роки XIX сторіччя її важко було знайти в селах. 1889 року в «Губернських ведомостях» читаємо про слободу Основу: «З

⁶ В. Иванов. Современная деревня. X-в. - 1893. С.3.

⁷ Д. Багалій. Історія Слобідської України. X-в. - 1990. - С. 143-144.

⁸ В. Иванов. Современная деревня. X-в. - 1893. - С. 4-18.

кожним роком Основа під впливом міста все більш і більш позбувається свого українського характеру... національне вбрання і прикраси... міняються на міські, модні... Здебільшого тут співають пісень, запозичених у харківських трактирах у великоросів робочих... Молодь силується уживати московської мови, запозиченої у великоруських майстрових та міських перекупок.

Взагалі все типове під впливом міської, сучасної цивілізації (певна річ, низькопробної) міняється, перемінюючись на речі свіжіші, які задовольняють потреби свого часу»⁹.

В побуті не тільки міщан, але й селян з'являються гітари, мандоліни, а після першої світової війни й гармоньки, які поступово витісняють традиційний український інструментарій троїстих музик, сопілкарів, мандрівних кобзарів. Попит на твори іншої естетичної цінності знаходить місце серед певних прошарків селянства та приміських маргінальних груп. Так, харківські кобзарі, побут яких на початку XX століття було описано Є. Кристом, свідчили, що на ярмарках уже менш охоче слухали думи, а замовляли танцювальні пісні, романси. Найгірше, за словами кобзарів, до них ставилися «піджачники» (тобто дрібні ремісники й торговці)¹⁰. За свідченням В.Іванова, серед слобожан спостерігається навіть деякий прагматизм, свідомий відхід від традиції: «Нове покоління не визнає багатьох старих свят і працює на сердиті свята»¹¹.

Зрозуміло, що ситуація 20-х років XX сторіччя змінювалася не на краще.

⁹ М. Сумцов. Слобожане. Х., 1918. - С. 232-233.

¹⁰ Е. Крест. Кобзари и лирники Харьк. Губ. //Сб. ХИФО. Т.13, Х., 1902. - С.125.

¹¹ В. Иванов. Современная деревня. Х., 1893. - С.17.

За словами автора першої нотної збірки слобожанських пісень В. Ступницького, на Харківщині «... селянська молодь та червоноармійці користуються новими революційними піснями із різних журналів і збірок, самі ж їх не творять, а старі люди цих пісень не вживають. Серед підлітків помічається нахил до утворення частушок, але за старими мелодіями і шаблонними сюжетами»¹². Сам В. Ступницький за порадою М. Сумцова включив до своєї фонографічної збірки стародавні пісні, зробивши акцент на архаїці: веснянках, купальських, колядках, щедрівках - тобто саме тих піснях, що виходили з активного побутування. Його праця була дуже своєчасним кроком, адже задокументувала стан фольклору Харківщини на зламі сільського укладу.

В 30-і роки саме ця обрядова архаїка вийде з ужитку і заховається в родовій, сімейній пам'яті найбільш консервативних носіїв фольклору (в основному жінок), оскільки суттєво зміниться сільська спільність. Колективізація, антирелігійна кампанія, голодомор, включення «паралельної» (клубної) культури створять умови для забування традиційного фольклору, переходу його в пасивну пам'ять. Важливим внеском у документування музичного матеріалу Харківщини стала і збирацька робота О. Стеблянка - талановитого композитора і фольклориста. Але його збірка¹³ вийшла майже через 40 років після публікації В. Ступницького і в документаційній частині залишився не зазначеним час запису тієї чи іншої пісні. У збірці зроблено акцент на необрядових: сімейно-побутових, ліричних, соціально-побутових піснях - їх понад 130,

¹² В. Ступницький. Пісні Слобідської України. Х., 1929. - С. 4.

¹³ О. Стеблянка. Українські народні пісні. К., 1965.

значно скромнішим за обсягом є розділ, присвячений обрядовим, - їх лише 18. Таким чином, залишається відкритим питання: чи то була реальна ситуація побутування слобожанського фольклору середини ХХ сторіччя, чи автор свідомо обмежував себе у фіксації архаїки, поставивши на меті задокументувати, на його думку, більш значні в музично-поетичному плані твори.

Автором даної збірки робиться спроба подати фольклорну ситуацію на Харківщині кінця ХХ століття. Дослідження провадились у всьому Харківському регіоні, але до збірки увійшли матеріали з північного заходу, а саме з сіл Валківського, Краснокутського, Богодухівського районів, а також із деяких населених пунктів центральної Харківщини - Балаклійського району.

Експедиційна робота харківських етномузикознавців стосовно дослідження фольклору східних і центральних районів області задокументована в декількох публікаціях^{14,15}, але більша частина фоноархівів ХІМ та ХОЦНТ чекають на своє подальше видання.

Фольклорна ситуація на Харківщині 70-80-х років ХХ сторіччя, тобто на момент фіксації записів, що увійшли до збірки, перебуває в межах пасивного побутування. Особливо це стосується обрядової архаїки, що існує лише в пам'яті найстаріших виконавців. Тому малося на меті задокументувати й довести до рівня друкованої продукції той шар народнопісенної культури, який вийшов з ужитку й існує на Слобожанщині

¹⁴ С. Нікітін. Методика аналітичного запису пісень Куп'янського району. Х., 1991.
С. Нікітін. Методика аналітичного запису обрядових пісень Куп'янського району Х., 1994.

¹⁵ Муравським шляхом. Х., ХОЦНТ, ч. I. 1996.

в рудиментарних формах. Отже колядки, щедрівки, веснянки, купальські, весільні пісні, вміщені в збірці, - це відгомін далеких традицій, культури, принесеної слобожанами ще з прабатьківщини. Додамо, що святочні й весільні пісні пам'ятають майже в кожному селі, а весняно-літні зафіксовано як поодинокі ланки колись могутнього ланцюга народної культури.

Як зазначалося вище, така жанрова "нерівномірність" пов'язана з певною соціально-історичною ситуацією Слобожанщини. Численні етнографічні збірки^{16,17} та опитувальні анкети найстаріших респондентів (80-85 років) свідчать, що купальські пісні та особливо веснянки на початку XX сторіччя виконувались уже дітьми до 13-річного віку, що дає підстави говорити про рудиментарно-ігрову, а не ритуальну форму відправлення обряду. Масниця існувала у вигляді колодчаних кепкувань із наступним викупом і, за незначним винятком, не супроводжувалась обрядовим співом. У жнива зв'язали останнього снопа "Іллі на бороду", але пісень до обряду вже не співали.

Підлітки ще наряджали ляльку Марину, прикрашали Купало-дерево, яке потім топили, стрибали через вогонь або будяк. Але можна припустити, що цей весняно-літній жанровий блок виходив з активного обрядового побутування. Про це свідчать як старожили, так і етнографічні матеріали. "Моя старша сестра ходила грати Купала, а ми вже молодші, - ні"¹⁸.

¹⁶ П. Иванов. Жизнь и поверья крестьян Купянского уезда Харьковской губернии. Х., 1907.

¹⁷ В. Иванов. Современная деревня. Х., 1893.

¹⁸ Кіндратенко О.Т., 1904 р.н., с. Шарівка Богодухівського р-ну.

П. Іванов на початку сторіччя дав етнографічний опис і текст веснянки в одному із сіл Куп'янщини "Весняне водіння козла": "Дівчата беруться за руки і стають у шеренгу. Затим, починаючи з кінця, пробігають під руками двох перших дівчат, не розділяючись, одна за одною, причому перекручуючись, вивертаючись під своїми руками. Так вони і рухаються вулицями слободи»¹⁹. Інтонаційну частину у дослідженні не зафіксовано, але автор зазначає, що спів скоріше можна назвати скандуванням - адже веснянку треба було "скричати", щоб магічно вплинути на сили природи. Через 20 років В. Ступницький²⁰ вже не включає до своєї збірки з численними куп'янськими записами цієї веснянки. А його зауваження в передмові до видання (див. вище - с. 6) підкреслює думку про вихід з активного ужитку більшості цих обрядів. До нашої збірки увійшло декілька весняних хороводів "водіння козла", записаних у різних районах Слобожанщини від дуже літніх людей, причому зафіксовано тільки текстово-інтонаційну сторону, без жодного посилання на обряд, що свідчить про давнє його зникнення, а самі наспіви, як і весь веснянковий блок, є раритетом для слобожанської традиції. Особливу увагу хотілося б звернути на консервативність архаїчних мелодійних формул. Аналіз більшості весняно-літніх зразків, зафіксованих у різних за часом видання збірках (О. Потебні - кінець XIX ст., В. Ступницького - поч. XX ст., сучасних записів), вказують на існування в них усталеної інтонації: субкварти +

¹⁹ П. Іванов. Жизнь и поверья крестьян Купянского уезда Харьковской губернии. Х., 1907.-С. 118.

²⁰ В. Ступницький. Цит. вид., с. 4.

терції, яка є індикатором найдавнішого обрядового шару і окреслює його існування, хоча й у дуже стертому рудиментарному вигляді.

Пісні зимового циклу найкраще збереглися й активно побутували ще на початку ХХ сторіччя. Причому виконувалися вони різними віковими групами, від хлоп'яків-посипальників до дорослих гуртів колядників і христославельників. Про широке святкування цих обрядів навіть у 20-і роки (незважаючи на першу антирелігійну хвилю) свідчать всі опитувані старожили: у одних ходили колядувати із зіркою, куди прилаштовували свічку, в інших таку свічку ставили у видовбаний з отворами гарбуз, який носили на палиці. У більшості сіл ходили з "козою" - хлопцем, одягненим у звернутий кожух, а то й із справжньою козою обходили поля, аби щедро зродили. Святки тривали два тижні від Різдва до Водохреща, супроводжувалися переодяганням молоді в день св. Маланії - 31 грудня, а зранку на Василя хлоп'ята вітали господарів, щедро посипаючи оселі зерном. Такі скандовані посипальні, дитячі колядки і щедрівки пам'ятають і нині в кожному селі Харківщини. Їх представлено в збірці без нот, бо промовляються говіркою. Архаїчні з вузьким діапазоном десятискладові колядки, такі як "Ой рано-рано", "Що в батька Грицька", "Ой гула, гула", з розвиненими багатоплестними текстами, пам'ятають найстарші колядники²¹.

Цікаво, що у порівнянні з весняно-літніми, виконавці зимового циклу краще пам'ятають обряди, а не наспіви. Святочні гуляння з календарних майже перетворилися в сімейні, адже вечерю носили перш за все хрещеним батькам, родичам, справляли Різдвяну трапезу (Багату кутю),

²¹ Огляд збірок і етнографічних описів минулого засвідчує наявність подібних зразків.

поминаючи предків. Тому в часи, коли на ці звичаї було накладено "табу" боротьби з феодальними та релігійними забобонами, саме слобожанська сім'я, рід стали охоронцями цих обрядів. "Потім уже колядувати не ходили, а тільки нишком, до родичів, вечерю носити заприщали"²².

"Як стали комсомольці, то вже не стали ходити колядувати"²³.

«Боже сохрани - забороняли колядувати. Пішли увечері пізно, а на другий день донесли. Ми вирости і діти вирости - то випало воно з голови. Щедрівки крадькома проскочуть, або батько крадькома пощедрує»²⁴.

Весілля як велика родинна драма досить довго існувало на Харківщині у своєму повному вигляді з усіма атрибутами обрядової дії: сватанням, виготовленням вінків, «гільця» (в різних місцевостях робилося по-різному - чи то у вигляді прикрашеної ялинки, чи гілки листяного дерева, обліпленої запеченим тістом²⁵, прибраної квітами та кольоровими стрічками), випіканням короваю та обрядового хліба, запрошенням на весілля, розплітанням коси молодій на дівич-вечір, вбранням до шлюбу, вінчанням, весільними поїжджаннями, ігровими викупам, молодими на посаді та святковим застіллям, весільними приспівками, «покриванням» молодої, що супроводжувалося журними піснями, розподілом короваю, прощанням нареченої з батьківським домом, перезвою, циганищиною...

В даній збірці, у порівнянні з фольклорно-етнографічними зібраннями попередніх років, весільні пісні подано не окремо, а в комплексі як єдність

²² Козар М.П. 1920 р.н., с. Високопілля Валківського р-ну Харківської обл.

²³ Шелест С.С. 1907 р.н., с. Верхній Салтів Вовчанського р-ну Харківської обл.

²⁴ Тарасенко Г.Т. 1925 р.н., с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл.

²⁵ На Слобожанщині кажуть: «кісто», «мнята», «мнясо», «сімня».

весільного обряду, наспівів і текстів.

Традиція кожного села зберігає кілька типових мелодій (у Кручику та Корбених Іванах їх по 6). Певний наспів відповідає обрядовій ситуації і «наизує» кілька текстів, тому весільні пісні мають ще назву «політекстових».

Найпоширенішими є весільні приспівки типу «Свашки», вони регламентують весільну дію, стежать, аби ніхто з її учасників не перевищував своїх повноважень («Перший боярин»), але й не забував про свої обов'язки («Світилака-ворона»). Цим влучним «передиркам» у весільному обряді протистоять журні пісні, що виконуються в найдраматичніші моменти: розплатання коси молодій, її «покривання», прощання з батьківським домом («А Наташа в неньки на відході», «Суботонька-неділенька», «Наїхали, мій батеньку»).

Саме ці наспіви супроводжують моменти ініціального переходу нареченої з інший соціальний статус, забарвлюють настрої прощання з дівочтвом і своїм родом.

Найгужливішими є пісні нареченій-сироті («Та й ходила ж Наташа»), близькі до заплачок українських дум і голосінь. Це пісні - свого роду місток з опозиції «смерть-відродження», що була стрижнем сімейнородового циклу.

Саме весілля було найконсервативнішим блоком слобожанського обрядового фольклору, існувало в архаїчному вигляді аж до 30-х років ХХ століття.

Костюм нареченої змінився дещо раніше: замість стрічок на вінку з'явилася фата, вдягали вже не вишивану сорочку, а святкову сукню.

Починаючи з 20-30-х років - руйнації старого сільського устрою, і весілля

відходить од свого канону: «На весілля вже вінків не одівали. Після 27-го року все вже закончилось - свайби воппче не грали. Підуть розпишуться, погуляють - і все»²⁶.

Особливої уваги заслуговує слобожанська епічна традиція. І не тільки тому, що вона представляла одну з найяскравіших українських кобзарських шкіл, а ще тому, що являла приклад блискавичного її зникнення як мистецтва професійної і, підкреслимо, усної традиції.

До нашої збірки увійшов лише один зразок, колись виконуваний сліпими музикантами, це лірницький кант «Ой по мосту, мосту», перейнятий у 20-х роках П.Г. Жаданом від лірника діда Плавка. На жаль, супровід не записано, оскільки жодної ліри або бандури на Харківщині не збереглось. Як відомо, знамениту харківську кобзарську традицію зафіксовано зусиллями Ф. Колесси²⁷ та К. Квітки. Серед її представників найяскравішими були Гнат Гончаренко та Іван Кучугура-Кучеренко.

Експедиція Ф. Колесси відбулася надзвичайно вчасно, вже на кінець XIX сторіччя спостерігався процес занепаду кобзарської традиції. За словами Д. Яворницького «Думу про Івана Сірка» майже ніхто з бандуристів не пам'ятав. У численних нарисах до XII археологічного з'їзду, який проходив у Харкові 1902 року, йшлося про тяжке життя кобзарів, переслідування їх поліцією, збіднення та зміну їх репертуару, бо «не давав прибутку». Успіх кобзарського концерту, організованого Гнатом Хоткевичем²⁸ на XII

²⁶ Снурникова Г.Я. 1913 р.н., с. Пісочин Харківської обл.

²⁷ Ф. Колесса. Мелодії українських народних дум. К., 1969.

²⁸ На обкладинці збірки бачимо деркачівського кобзаря «дядька Павла» та його поводиря, молодого Гната Хоткевича (унизу праворуч).

археологічному з'їзді, привернув увагу громадськості до бандуристів, але не зупинив руйнівних процесів.

Ситуація 20-30-х років прискорила зникнення на Харківщині не тільки кобзарів, але й інших музикантів - інструменталістів.

Майже всі опитувані нами селяни 80-85-річного віку пам'ятають мандрівних сліпих музик. У західних районах Харківщини це були і бандуристи, і лірники (Валківський, Харківський, Богодухівський, Краснокутський райони), а в східних - переважно лірники. Опитувані свідчать, що виконували народні співці «святих» та історичних пісень (про Морозенка, запорожців)²⁹. Усі стверджують, що чули їхню гру лише до війни, а деякі до 28 року.

Серед інструментів на селі найважливішим була скрипка, хоча, як уже зазначалося, в 10-20-х роках почалась експансія «чужих» балалайок, мандолін, гармошок.

Грали на скрипках найчастіше сім'ями: батько й син, два брати. Вони запрошувалися на весілля й отримували платню, найчастіше грішми. Про це свідчать селяни із західних районів Харківщини: тут були й сопілкарі, які самі виготовляли інструменти³⁰. На сході області скрипки, басолі були рідкісні, але В. Ступницький у своїй збірці зазначає, що на Вовчанщині грали на баранячих ріжках³¹.

На думку більшості респондентів скрипалі зникли в 30-і роки: «Вони до

²⁹ Ільченко І.Д. 1906 р.н., с. Заміське Валківського р-ну.

³⁰ Харіна Д.Г. 1910 р.н., с. Пісочин Харківського р-ну; Кіндратенко П.Т. 1909 р.н., с. Мар'їне Богодухівського р-ну.

³¹ В. Ступницький. Зазн. Вид., с. 3; 25.

колективізації грали, а потім голодовка і вимерли з голоду»³². «Вже як колгоспи стали - забили зовсім людей. Один (скрипаль) був стрелошником; а до цього були селянами, отоді й грали на весіллях, у батька вчилися»³³.

Отже свідчення твердять, що професійна майстерність цієї групи виконавців ішла з життя разом з ними, а оскільки міжпоколінна передача виконавства не носила масового характеру, то й довге існування інструментальної професійної традиції було неможливим³⁴.

Другий великий розділ збірки включає необрядові пісні, а саме: ліричні, строївові, жартівливі, балади, романси, кічеві новотвори. Їх і тепер можна почути на Харківщині. Але до збірки не ввійшли пісні пізнього походження, що складають значний шар сучасної пісенної культури українського села. Це такі як «На вгороді верба рясна», «Віють вітри, віють буйні», «За туманом нічого не видно», «Чом ти не прийшов». Нашою метою було представити пісні «старочеркаської обикності», формування яких сягає часів козаччини і заселення Слобожанщини. Більшість творів записано на території колишнього слобідського Охтирського полку, в сотенних містечках і селах Колонтаїв, Сінне, Корбині Івани, Чернеччина. За словами Д. Багалія саме в цьому полку було найбільше «виборних» козаків і найменше «підданих», що свідчить про північний захід Слобожанщини, як найбільш активний з військової точки зору.

Старі пісні закарбувалися в пам'яті найбільш майстерних виконавців і

³² Козар М.П. 1921 р.н., с. Високопілля Валківського р-ну.

³³ Ільченко І.Д. 1906 р.н., с. Заміське Валківського р-ну.

³⁴ Найбільш відомий скрипаль Харківщини Сенбур Л.І. 1908 р.н. із с.Чепіль Балаклійського р-ну помер у 80-х роках 20ст., не залишивши своєї виконавської школи.

гуртів (Н.С. Овечка, П.Г. Жадан, О.П. Шило, співочі гурти с. Шарівка, с. Кручик, с. Корбині Івани). У цих ансамблях часто об'єднувалися представники однієї сім'ї, що характерно для Харківщини. «А ще співали по роду. Як рід співучий, то й діти співали»³⁵. Пісні, виконувані гуртами, як, приміром, «Ох і схилилися та й дві берези», «Ой поза лісочком», «Та й з-під каменя вода лється», можна вважати справжніми шедеврами слобожанської лірики.³⁶

Харківщина з часів свого заселення традиційно була територією з військовим устроєм. За свідченням Д. Багалія «всім хотілося потрапити у козаки»³⁷. Козацтво складало п'ять слобідських полків: Сумський, Охтирський, Харківський, Острогозький та Ізюмський - для охорони фортець та оборонних ліній од нападів татар. Із 1710 року вони служили постійною «вінтер - квартирою» для полків Російської держави під час шведської кампанії. Після скасування козащини та перетворення слобідських полків у гусарські, а козаків - у військових обивателів, вони брали участь у всіх походах російської армії. Із 1814 року більш як 17 тисяч військових обивателів Зміївського, Вовчанського, Куп'янського, Ізюмського повітів було переведено в стан військових поселенців, усе життя яких підпорядковувалося військовим статутам і проходило під наглядом офіцерів.

Такий побут не міг не позначитись і на формуванні пісенних жанрів, на Харківщині можна зустріти багато рекрутських, козацьких, солдатських

³⁵ Тарасенко Г.Т. 1925 р.н., с. Кручик Богодухівського р-ну.

³⁶ Усі пісні, позначені в збірці*, видано фонока세트ю «Ой ходив та й Донець». С042. Львів. 1994 р.

³⁷ Д. Багалій. Історія Слобідської України. Х., 1990. - С. 89.

(стройових) пісень із чітким ритмом, хоча тексти більшості з них і не відбивають особливостей військового життя. В даній збірці це такі твори: «По бережку», «Ой там, коло річки» - характерними рисами яких є маршовий ритм, мінімальна розспівність мелодійної лінії, залежність її від мажоро-мінорної гармонії. Із плином часу, зміною суспільних настанов (військова специфіка регіону змінюється на суто землеробську, торгівельно-промислову) відбувається і функційне переосмислення творів даної спрямованості. Виникають жанри-біфункціонали: ліричні пісні, балади з рудиментарними ознаками стройових, ритмічний каркас маршового руху яких набуває значення другорядного елементу, нейтралізується жорстка схема акцентного паралелізму текстового і музичного ритму, уповільнюється темп, мелодія гнучко йде за особливостями тексту. Такі пісні, як «Ой сьогодні тут», «Як у саду», «Летів орел», «Ой у полі та сухий дуб», можуть бути підтвердженням цього явища.

Баладні пісні дуже поширені, вони містять понад 300 сюжетних типів. Але будь-який регіон України зберігає свої варіанти, які відбивають місцеві особливості вимови і наспіву, особливо це характерно для кресових територій. Тому балади, включені до збірки, ми свідомо обмежили саме такими зразками, що є найбільш своєрідними, слобожанськими. Специфічна вимова (сле́ду, лесочка, захо́дю); насиченість частками, вигуками (ой, жи, гой), складами (спа-(га)-ти ліг, ді-в(и)-ку), складообривами; примхлива мелодія, що робить текст більш рельєфним, - всі ці риси є характерними для давньої слобожанської традиції. Балади «Що у суботу», «Ой ходив та й Донець», «Ой тихий Дунай» відбивають ці особливості. Пізніші балади - «Десь поїхав мій миленький», «Ой на горі, горі», «Ой чие ж то жито», «Ой стоїть явір» - тяжіють за музичними ознаками до канта і

романсу³⁸, саме того інтонаційного комплексу, що став відомим в Україні XVII- XVIII сторіччя. На Харківщині ж завдяки традиції майстерних гуртів і окремих виконавців вони набули свого регіонального забарвлення.

Особливої уваги, на наш погляд, заслуговують романси³⁹ специфічного нахилу, які під час фольклорних експедицій майже не фіксувалися, вважались знаком «виродження» фольклору, псевдошлягерами.

Але наявність цих творів у репертуарі народних виконавців, схильність останніх до виконання саме цих зразків змусило звернути увагу на це явище і спробувати збагнути його соціальну природу⁴⁰. Подані в збірці пісні пізнього походження «Цвіточки ви, цвіточки», «По небу місяць», «Зломаю я ветку» та ін. можна визначити як «кічеві»⁴¹ новотвори з невисокою шкалою мовних, інтонаційних та виконавських вартостей («сприскувай духами», «лучче піду я і утоплюся, де тихо ходять кораблі», «зацвітють», «врем'я»).

Таке тяжіння до «престижного еталона», на думку дослідників⁴², виникло

³⁸ Чітка жанрова класифікація неприурочених пісень ускладнена функційними мутаціями цих зразків, тому весь жанровий блок ми розташували в одному розділі «Необрядові пісні», скориставшись класифікацією Є. Гіппіуса.

³⁹ Романси літературного походження свідомо не було включено до збірки, оскільки такі зразки можна знайти в більшості популярних видань.

⁴⁰ Див.: Л. Новикова. До питання про пізні нашарування в фольклорі Слобідської України. // Родовід. - К., 1995, № 11, с. 82-87.

⁴¹ «Кіч» - псевдокультура на основі несмаку. Термін використовується як для визначення явища в цілому, так і для позначення окремих творів.

⁴² В.Іванов у своїй монографії досліджує розшарування сільського населення в період капіталізації суспільства, розпаду старого устрою на кілька верств, виникнення прошарків, які були своєрідним містком між селом і містом (В. Іванов. Цит. Вид., с. 5-9).

в кінці минулого сторіччя серед тих груп населення, які певним чином обривали зв'язки зі своїм попереднім селянським середовищем, але не відчували себе впевнено у міському. Цим нестабільним групам, на думку соціологів, був притаманний комплекс соціальної невпевненості, котру вони намагалися компенсувати втіленням стереотипів - у побуті, звичаях, мистецтві. Отже на зламі минулого й нинішнього століть у великих селищах та передмістях набувають значного поширення «жорстокі романси» міського походження, де часто російськомовні тексти невисокого гатунку розспівуються у традиційній манері українського села. Дедалі ці твори розходяться по великих і малих селах, вкорінюючись у репертуарі селян, стаючи своєрідним сільським «жорстким романсом». Таким чином, творення нової «зразковості» нових художніх канонів було пов'язане із світобаченням маргінальних⁴³ груп, їх естетичних смаків.

Більшість пісень, вміщених у збірці, нотовані аналітичним методом, розробленим професором Є. Гіппіусом. Суть цього методу полягає в тому, що він дозволяє розкрити в нотній графіці музично-ритмічну форму мелострофу. Запис координований у строгому горизонтальному й вертикальному ранжирах, тактові риси вжито не як загальновизнані показники метра, його сильних і слабких долей (окрім стройових та романсів), а в якості умовних знаків поділу (за П. Сокальським народний такт - це вірш або піввірш), які визначають межі періодів, фраз.

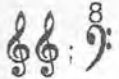
Такий графічний виклад дає чітке просторове уявлення про часову періодичність пісенної структури, яка при звичайному нотуванні (особливо ліричних пісень), залишилася б нерозкритою. Подібний спосіб нотної

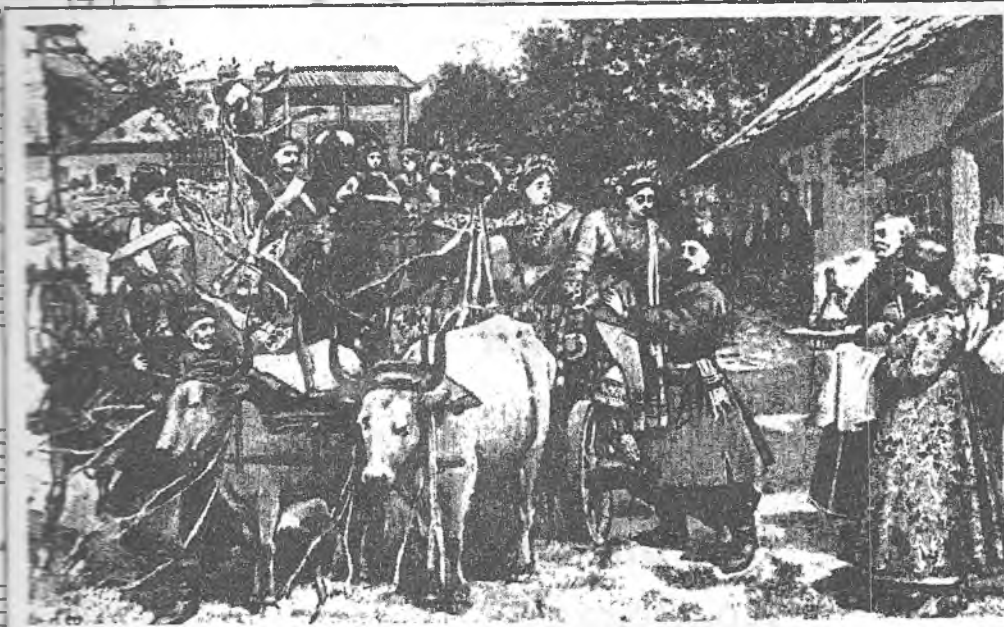
⁴³ Маргінальний (лат.) - той, хто знаходиться скраю.

транскрипції є узвичаєним у сучасному етномузикознавстві. Відповідно ж до цих норм проставлено й знаки альтерації (ключові) у тій послідовності й теситурі, в якій вони виникають у кожній нотації (крім пісень пізнього походження, сформованих у межах мажоро-мінорної системи).

Л. Новикова

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

- - глісандо між двома звуками мелодії;
- - нисхідне глісандування до непевного звука;
- - звуки, вимовлені говіркою;
- (•) - на початку рядка - дійсна висота звука, з якого починається твір;
- ↑↓ - підвищення або пониження звука на 1/4 тону;
- - реальне звучання - октавою нижче або октавою вище;
- ↑↑↑↑ - поступове підвищення виконавцями мелострофи і перехід наступної в іншу тональність;
- 0" - 11" - час звучання строфи, виконуваної в манері rubato.

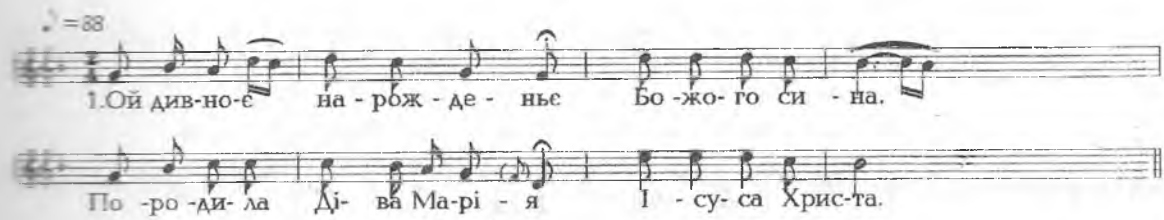

ОБРЯДОВІ ПІСНІ

Колядки
Щедрівки
Маланки
Посипальні
Веснянки
Купальські
Петрівчанські
Коліскові
Весільні
Голосіння

ОЙ ДИВНОЕ НАРОЖДЕНЬЕ

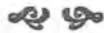
Ой дивное нарощенье
Божого сына.
Породила Діва Марія
Ісуса Христа.

А анголи божим духом
Ріки розлили,
Що і к Різдву Христовому
Сади зацвіли.

Породивши і сповивши,
Лягла спочивать.
Зіслав господь три анголи
Христа доглядать.

Ой зацвіло всяке древо,
Зацвіли цвіти.
Здивувались старі люди
Ще й малі діти.

Вечір добрий!

ОЙ ХОДИЛА ДЕВА МАРІЯ*

$\text{♩} = 56$

Ой, хо - ди-ла Де - ва Ма-рі-я по кру-тій го - рі.
 По кру-тій го-рі, знай-шла дре-во, знай-шла дре-во в шов- ко-вій тра-ві.
 Вшов-ко-війтра-ві, а в тім дре-ві, а в тім дре-ві цер-ков - ка сто - їть.
 Цер-ков-касто-їть, а в тій церк-ві, а в тій церк-ві тригро- ба ле-жить.

Ой ходила Дева Марія	А в тій церкві /2/
По крутій горі, /2/	Три гроба лежить. /2/
Знайшла древо /2/	Що перший гроб - /2/
В шовковій траві. /2/	Ісус Христос лежить.
А в тім дереві /2/	А другий гроб - /2/
Церковка стоїть, /2/	Іван Хреститель, /2/

А третій гроб - /2/	Вилетів птах /2/
Дєва Марія. /2/	Та й полетів /2/
Над Іваном Хрестителем /2/	Попід небеси. /2/
Свічі палають. /2/	Всі небеси /2/
Над Дєвою Марією /2/	Розтворилися, /2/
Роза розцвіла. /2/	Усім святим
З-під тії рози /2/	Поклонилися.

ЯК НА НЕБІ ХМАРА

$\text{♩} = 76$

1. Як на не - бі хма - ра ,
 На ду - ше по - го - да яс - на
 Весь світ-(и) о - сі - я - ла.

2. Пас-туш-ки з яг - нят - ком.
 Пе - ред Бо - жим ди - тят - ком ,

Як на небі хмара,
На душі погода ясна
Весь світ осіяла.

Пастушки з ягнятком
Перед Божим дитятком
На колінця припадають,
Царя восхваляють.

Щоб і хліб родився,
Щоб і скот плодився,
Щоб і цей же пан-хазяїн
Ні об чом не журився.

ПОКОЙ БЛАГОДАТИ

Покой благодати,
Ти цариця-мати,
Варвара прекрасная,
Нівеста Христова.

Та вона бігла полями,
Вмиваючись сльозами.
Варвара прекрасная,
Нівеста Христова.

Та й тієї незлюбили,
Та в темницю посадили.
Варвара прекрасная,
Нівеста Христова.

Та й отам пасли пастирі,
Премудрющі три царі.
Варвара прекрасная,
Нівеста Христова.

Вона вирвалася од отця,
Як од пастиря вівця.
Варвара прекрасная,
Нівеста Христова.

Та вони пасли, ганяли,
Що Варвару видали.
Варвара прекрасная,
Нівеста Христова.

А в нашого хазяїна та й ворота нові*

Одна

А в на-шо-го ха-зя-ї-на тай во-ро-та но-ві.

Рай роз-вивсь! Рай роз-вив(и)-ся, (жи) Хрис-тос на-ро-див-ся (жи),

Сам Гос-подь зве-се-лив-ся.

Одна

6. А на не - бі мі - сяць, бо то ж сам ха - за - їн,

Рай роз - вивсь! Рай роз - вив - ся, Хрис - тос на - ро - див - ся (жи),

Гурт

Сам Гос - подь зве - се - лив - ся.

А в нашого хазяїна та й ворота нові.

Приспів:

Рай розвивсь! Рай розвився,
Христос народився,
Сам Господь звеселився.

І ворота нові, і стовпи золоті.

Приспів.

І стовпи золоті, і столи тесові.

Приспів.

І столи тесові, і скатерті парчові.

Приспів.

А за тими столами сидять святі з перами.

Приспів.

Сидять святі з перами, промовляють словами.

Приспів.

А на небі місяць, бо то ж сам хазяїн.

Приспів.

А на небі зірочки, бо то ж його діточки.

Приспів.

А на небі зірка, бо то ж його жінка.

Приспів.

Та не сам з собою, з дітками, з жоною.

Приспів.

БҮРСАЦЬКА КОЛЯДКА

Гей, здоров же був,

Наш господарю!

Приспів:

Славен еси! Славен еси,

Наш милий, Боже, та й на небеси.

- Чи спішили же?

- А чи так не чуєш?

Приспів.

-- Застеляй столи,

Клади калачі!

Приспів.

Будуть до тебе

Три гості разом.

Приспів.

Перший гостонько -

Ясне сонечко.

Приспів.

Другий гостонько -

Ясний місяцю.

Приспів.

Третій гостонько -

Дрібен дощичок.

Приспів.

- Ясне сонечко,

Чим похвалишся?

Приспів.

- А як ізійду

Рано на зорі,

Приспів.

Возрадується
 Весь мир хрещений.
 Приспів.
 - Ясен місяцю,
 Чим похвалишся?
 Приспів.
 - А як ізійду
 Я серед ночі,
 Приспів.
 Возрадується
 Весь звір у полі,
 Приспів.
 Весь звір у полі,
 Ще й риба в морі,
 Приспів.

- Дрібен дощичок,
 Чим похвалишся?
 Приспів.
 - А як упаду
 Тричі на маю,
 Приспів.
 Возрадується
 Жито-пшениця,
 Приспів.
 Жито-пшениця,
 Всяка пашниця.
 Приспів.
 А за цим словом
 Та й бувай здоров!
 Приспів.

ОЙ В ЛІСКУ

Ой в ліс - ку, в ліс - ку

на жов - тім піс - ку...

Свя - тий веч... (ір).
Ой в ліску, в ліску на жовтім піску...

Ой дай, Боже !

Ой в ліску, в ліску на жовтім піску...

Святий веч(ір).

Ісус, перейшов місяць по небі.

Ой дай, Боже !

Ісус, перейшов місяць по небі.

Святий веч(ір).

Зустрівся місяць з ясною зорею.

Ой дай, Боже !

Зустрівся місяць з ясною зорею.

Святий веч(ір).

Ой скажи, зоре, де Сус Христос живе.

Ой дай, Боже !

Ой скажи, зоре, де Сус Христос живе.

Святий веч(ір).

Йсус Христос живе в пана Івана.

Ой дай, Боже !

Йсус Христос живе в пана Івана.

Святий веч(ір).

Пане Іване, Бог тебе кличе.

Ой дай, Боже !

Бог тебе кличе, дарити хоче.

Святий веч(ір).

Дарує тобі два лани жита.

Ой дай, Боже !

Два лани жита, третій - пшениці.

Святий веч(ір).

Третій - пшениці на паляниці.

Ой дай, Боже !

Четвертий - гречки на варенички.

Святий веч(ір).

А п'ятий - вівса, та й колядка вся.

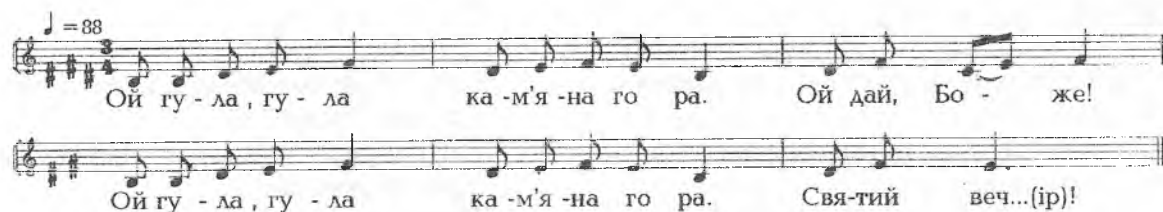
Ой дай, Боже !

А п'ятий - вівса, та й колядка вся.

Святий веч(ір).

ОЙ ГУЛА, ГУЛА КАМ'ЯНА ГОРА

Ой гула, гула кам'яна гора.
 Ой дай, Боже!
 Ой гула, гула кам'яна гора.
 Святий вечір !
 Діва Марія вино стерігла.
 Ой дай, Боже!
 Діва Марія вино стерігла.
 Святий вечір !
 Ой стережучи, кріпко заснула.
 Ой дай, Боже!
 Ой стережучи, кріпко заснула.
 Святий вечір !

Нам того вина багато треба.
 Ой дай, Боже!
 Нам того вина багато треба.
 Святий вечір !
 Єсть у мене брат, та й ще не жонат.
 Ой дай, Боже!
 Єсть у мене брат, та й ще не жонат.
 Святий вечір !
 Єсть в мене сестра, ще й заміж не йшла.
 Ой дай, Боже!
 Єсть в мене сестра, ще й заміж не йшла.
 Святий вечір !

Дай, Бог, вечір добрий!

ОЙ ХОДИЛИ...

Ой ходили та блудили
Три коляднички.

Приспів:

Виноград! Ой!
Красне зельоне вино!

Та й шукали, та й питали
Що пана двора.

Приспів.

Ой це того пана двір,
Що високий частокіл.

Приспів.

Що Миколка на конику
Величається.

Приспів.

Ой його отець та матуся
Утішаються.

Приспів.

Ой ти, синку, ти, Миколко,
Ой ти, чадо моє.

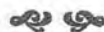
Приспів.

Не служи ти королю,
Служи Богу, царю.

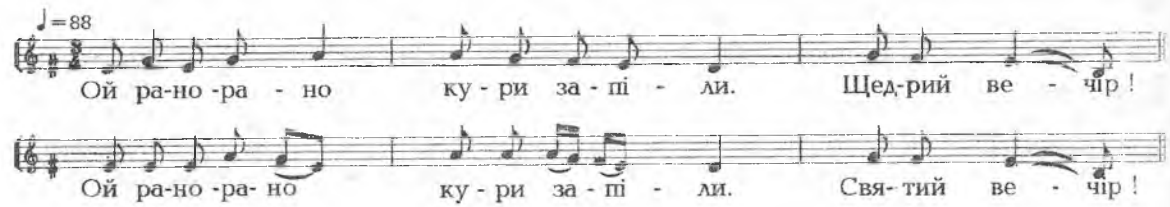
Приспів.

Кришталеві ворітця
Й одчиняються.

Приспів.

ОЙ РАНО-РАНО

Ой рано-рано
Кури запіли.
Щедрий вечір !

А ще раніше
Васічка устав.
Святий вечір !

Васічка устав
Лучком задзвенів.
Щедрий вечір !

Лучком задзвенів
Братців розбудив.
Святий вечір !

Братці, вставайте,
Коней сідлайте.
Щедрий вечір !

Коней сідлайте,
В поле в'їжджайте.
Святий вечір !

ОЙ РАНО-РАНО

Ой рано-рано
Півень заспівав.

Ой дай, Боже!

Миколка устав,
Лучком забряжчав.

Щедрий вечір!

Ой рано-рано
Півень заспівав.

Щедрий вечір!

Чия ж це дочка
Вино стерегла?

Ой дай, Боже!

А ще раніше
Миколка устав.

Ой дай, Боже!

Чия ж це дочка
Вино стерегла?

Щедрий вечір!

А ще раніше
Миколка устав.

Щедрий вечір!

Вино стерегла,
Крепко заснула.

Ой дай, Боже!

Миколка устав,
Лучком забряжчав.

Ой дай, Боже!

Вино стерегла,
Крепко заснула.

Щедрий вечір!

Та й налетіли
Райські пташки.

Ой дай, Боже!

Та й налетіли
Райські пташки.

Щедрий вечір!

Та й подзьобали
Зелене вино.

Ой дай, Боже!

Та й подзьобали
Зелене вино.

Щедрий вечір!

Миколка каже:
- Це ж моя дочка.

Ой дай, Боже!

Миколка каже:
- Це ж моя дочка.

Щедрий вечір!

Це ж моя дочка
Вино стерегла.

Ой дай, Боже!

Це ж моя дочка
Вино стерегла.

Щедрий вечір!

Вино стерегла,
Крепко заснула.

Ой дай, Боже!

Вино стерегла,
Крепко заснула.

Щедрий вечір!

ЩО В БАТЬКА ГРИЦЬКА

Що в батька Грицька*
Та й син Василько.
Грай, море, грай!

Срібне сидельце,
Золоте стременце.
Грай, море, грай!

Молодий Василько
Та на конику.
Грай, море, грай!

Шапка чорная,
Шабля гострая.
Грай, море, грай!

А що в Василька
Коник вороний.
Грай, море, грай!

Він сів на коня,
Виїхав з двора.
Грай, море, грай!

Коник вороний,
Жупан червоний.
Грай, море, грай!

Шапочку ізняв,
Всім поклонився.
Грай, море, грай!

* Кожен куплет повторюється двічі.

Всім послав привіт:
"Ждiть через п'ять лiт".
Грай, море, грай!

Буду в Сiчi жити,
Бога боронити.
Грай, море, грай!

А як повернусь -
може ожениюсь.
Грай, море, грай!

А як повернусь -
тодi ожениюсь.
Грай, море, грай!

ОЙ КРАСНА, КРАСНА В ЛУЗІ КАЛИНА

$\text{♩} = 88$

Ой крас-на, крас-на в лу-зі ка-ли - на. Ой дай, Бо - же !
Ой крас-на, крас-на в лу-зі ка-ли - на. Свя-тий ве - чiр !

Ой красна, красна в лузі калина.
Ой дай, Боже!
Ой красна, красна в лузі калина.
Святий вечір!

По воду iде - як пчола гуде.
Ой дай, Боже!
По воду iде - як пчола гуде.
Святий вечір!

А ще красніша в Жадана дочка.
Ой дай, Боже!
А ще красніша в Жадана дочка.
Святий вечір!

Кого зустрiне - привiтається.
Ой дай, Боже!
Кого зустрiне - привiтається.
Святий вечір!

Хлопці-молодці залицяються.
Ой дай, Боже!
Хлопці-молодці залицяються.
Святий вечір!

А вона ні з ким та й не знається.
Ой дай, Боже!
А вона ні з ким та й не знається.
Святий вечір!

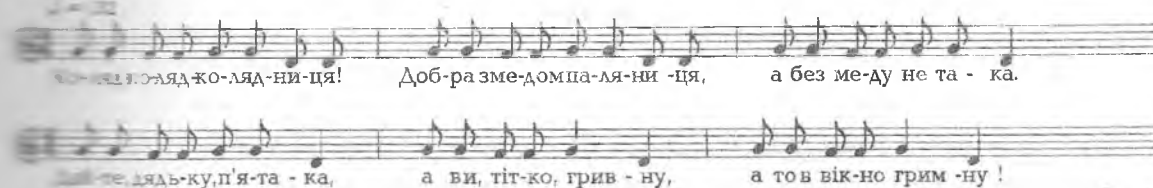
Вона поважа батенька свого.
Ой дай, Боже!
Вона поважа батенька свого.
Святий вечір!

Батенька свого та ще й матінку.
Ой дай, Боже!
Батенька свого та ще й матінку.
Святий вечір!

Вечір добрий !

КОЛЯД-КОЛЯД-КОЛЯДНИЦЯ

а

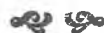
Коляд-коляд-колядниця! *
 Добра з медом паляниця,
 А без меду не така.
 Дайте, дядьку, п'ятака,
 А ви, тітко, гривну,
 А то в вікно гримну!

б

Коляд-коляд-колядин,
 Я у батька один.
 Мене батько послав,
 Щоб я грошей дістав.
 А я грошей не дістав,
 Рукавички потіряв.
 Чорненький кожушок
 Дайте, тьотю, шеляжок.

в

Коляд-коляд-колядниця!
 Добра з маком паляниця,
 А пісна не така,
 Дайте, дядьку, п'ятака.
 Як не дасте п'ятака -
 Візьму вола за рога,
 А кобилу за чуприну
 Да й виведу на могилу.
 Тпру, тпру, не баци,
 Дайте, дядьку, ковбаси.
 Сіни й хату рознесу,
 Аж у балку занесу,
 Соломкою притрушу,
 Камінчиком придавлю.

* Короткі дитячі колядки з наведеним найпростішим наспівом, або скандовані, виконані говіркою, зустрічаються майже в кожному селі на Слобожанщині. Три наведені колядки - з різних регіонів Харківської області.

РІЗДВЯНА ГРА „КОЗА”

Ой гор-гор-гора,
Ой гор-гор крута.
А на тій горі
Стояла коза.

Стояла коза
З козенятами,
А в долині вовк
З вовченятами.

Ускочив вовчок,
До кози: "Цок-цок!"
А коза недурна -
Схватила серпок.

Схватила серпок,
Побігла в лужок.
Жала, не жала -
Снопик нажала.

Та й своїх діток,
Та й накормила.
А в нашім сільці
Всі хлопці стрільці.

Убили козу
Під правий бочок,
Під правий бочок,
Під лівий лучок.

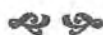

БІГЛА ТЕЛИЧКА

$\text{♩} = 160$

Біг-ла те-лич-ка та й збе-ре же-чка та й в дя-дин двір.
Я то-бі, дя-дю, за-ко-ля-ду-ю, дай пи-ріг!
Не да-сиш пи-ро-га - візь-му во-ла за ро-га,
а ко-би - лу-за чуп-ри-ну, та й по-ве-ду за до-ли-ну,
та й про-дам за ша-жок, і куп-лю пи-рі-жок,
щоб не по-біг на бі-лень-кий сні-жок!

ОЙ НА РІЧЦІ, НА ЙОРДАНІ

Ой на річці, на Йордані
 Приспів:
 Щедрий вечір, добрий вечір,
 Добрим людям на здоров'...(я)!
 Там пречиста ризи прала.
 Приспів.
 І попрала, повішала
 Приспів.
 На калині, на малині.

Приспів.
 На червоній ягодині.
 Приспів.
 Де взялися янголята.
 Приспів.
 Взяли ризи на крилята.
 Приспів.
 Та й понесли під небеса.
 Приспів.

ОЙ НА РІЧЦІ, НА ОРДАНІ *

♩=88 Одна Гурт

1. Ой на річ - ці, на Ор - да - ні Бо - жа ма - ти ри - зи пра - ла.

Щед - рий ве - чір ! Доб - рий ве - чір !
Доб - рим лю - дям на весь ве - чір !

4. Та й по - нес - ли під не - бе - са, не - бе - са роз - тво - ри - лись у - сім свя - тим по - кло - ни - мись.

Щед - рий ве - чір ! Доб - рий ве - чір !
Доб - рим лю - дям, на здо - ро - в'я !

Ой на річці, на Ордані
Божа мати ризи прала.

Де взялися анголята,
Взяли ризи на крилята.

Приспів:

Щедрий вечір ! Добрий вечір !
Добрим людям на весь вечір !

На камені вибивала,
На калині розвішала.

Приспів.

Приспів.

Та й понесли під небеса,
А небеса розтворились,
Усім святим поклонились.

Приспів:

Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на здоров'я !

А ЧИ ДОМА... *

Одна

1. А чи до - ма - до - ма пан - ха зя - їн ?

Ше - рий ве - чір та й доб - рий ве - чір, доб - рим лю - дям та й на весь ве - чір!

2. А я зна - ю, що він до - ма.

Ше - рий ве - чір та й доб - рий ве - чір, доб - рим лю - дям та й на весь ве - чір!

3. А в ка - ли - то - чці сім чер ві - нців.

Ше - рий ве - чір та й доб - рий ве - чір, доб - рим лю - дям та й на весь ве - чір!

А чи дома-дома пан хазяїн ?

Приспів:

Шедрий вечір та й добрий вечір

Добрим людям та й на весь вечір !

А я знаю, що він дома.

Приспів.

А він сидить та край столу.

Приспів.

А на ньому шуба люба.

Приспів.

А на шубі поясочок.

Приспів.

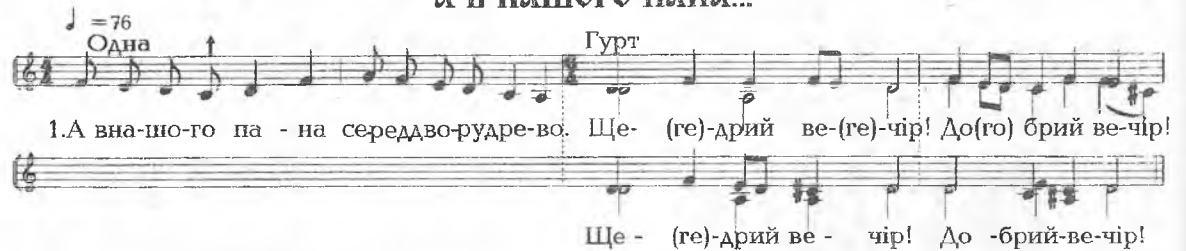
А на поясочку калиточка.
Приспів.

А в калиточці сім червонців.
Приспів.

А В НАШОГО ПАНА...

$\text{♩} = 76$
Одна

Гурт

1. А вна-шо-го па - на серед дво-рудре-во. Ще - (ге)-дрий ве-(ге)-чїр! До(го) брий ве-чїр!

Ще - (ге)-дрий ве - чїр! До - брий-ве-чїр!

А в нашого пана
Серед двору древо.
Приспів:

Щедрий вечір!
Добрий вечір!

Молодий Іванко
Вружжю заряджає.
Приспів.

Вружжю заряджає,
На орла стріляє.

Приспів.
- Не стрілай на мене,
Молодий Іванку.

Приспів.
Та й буде на тебе
Та й три погодні.
Приспів.

Що перва погода -
Сніг та метелиця.
Приспів.

Як друга погода -
Срібен дощик іде.
Приспів.

Що третя погода -
Ясне сонце світить.
Приспів.

А В НАШОГО ПАНА БЕРЕЗА СТОЯЛА

Одна

Гурт

А в на-шо-го па - на бе-ре-за сто - я - ла Щед - рий ве - чір! Щед - рий ве - чір!

Тон - ка та ви-со - ка, на лис-тя ши - ро-ка. Доб- рий ве - чір!

А в нашого пана береза стояла.
Щедрий вечір ! - Двічі
Тонка та висока, на листя широка.
Добрий вечір !

Як проснулась молода Наташа.
Щедрий вечір ! - Двічі
Кору позбирала, росу позбирала.
Добрий вечір !

Молода Наташа берези гляділа.
Щедрий вечір ! - Двічі
Гляділа, гляділа, та й знов заснула.
Добрий вечір !

Та й понесла до золотарика.
Щедрий вечір ! - Двічі
-Золотарику, мій батьку,
Добрий вечір !

Налетіли та й раннії пташки.
Щедрий вечір ! - Двічі
Кору подзьобали, росу позганяли.
Добрий вечір !

Скуй мені віночок, золот перстеньочок.
Щедрий вечір ! - Двічі
Золот перстеньочок.
Добрий вечір !

Сьогодні ночку я буду вінчатися.
Щедрий вечір !-Двічі
Я перстеньочком буду красуватися.
Добрий вечір !

А В ТІЙ ХАТІ...

А в тій хаті, як у раю.

Приспів:

Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людям на весь веч...(ір)!

А хазяїн, як барвінок.

Приспів.

А хазяйка, як панянка.

Приспів.

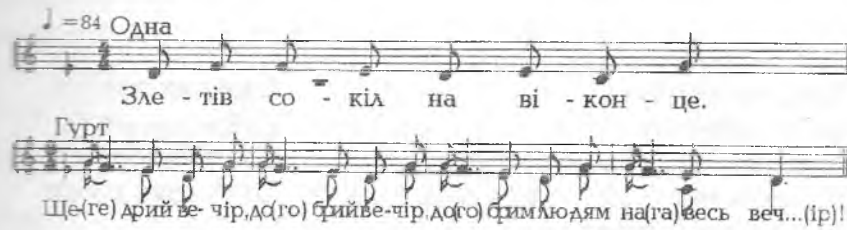
А діточки, як квіточки.

Приспів.

Вечір добрий!

ЗЛЕТІВ СОКІЛ

Злетів сокіл

На віконце.

Приспів:

Щедрий вечір, добрий вечір,
Добрим людя на весь веч... (ір)!

У світилицю

Заглядає.

Приспів.

Ще й світилиця

Не метена.

Приспів.

Ще й Манічка

Не чесана.

Приспів.

Ще й косинки

Не пошили.

Приспів.

Хоч пошили,

Не вкоротили.

Приспів.

Вечір добрий!

ДИТЯЧІ ЩЕДРІВКИ *

а

Щедрик-ведрик,
Дайте вареник,
Грудочку кашки,
Кільце ковбаски.
Як не даси ковбасу -
Хату рознесу.

б

Щедрик-ведрик,
Дайте вареник,
Грудочку кашки.
А як мало,
Дайте ще й сала.
А як донесу,
Дайте й ковбасу.

в

Щедрик-ведрик,
Дайте вареник,
З руками, з ногами,
Щоб бігав за нами.

г

Щедрик-ведрик,
Дайте вареник,
Без рук, без ніг,
Щоб груз у сніг.

д

Щедрик-ведрик,
Дайте вареник,
Грудочку кашки,
Кільце ковбаски.
Дайте кашку -
Скину на спину.
А ковбасу
Додому понесу.
Батькові і матері покажу.
З Новим Роком!

е

Щедрик-ведрик,
Дайте вареник,
Грудочку кашки,
Кільце ковбаски.

**Всі подані щедрівки скандуються або вимовляються говіркою*

І хлібаку додому понесу,
А хлібину ганячу на вишку.
Дайте пиріг з руками, з ногами,
Щоб бігав за нами.
Без рук, без ніг,

Щоб упав у сніг.
А ви, тіточки, - три палянички,
Щоб родилися бички і телички,
І гарні ягнички на рукавички.

З празником! З Новим годом! З Меланками!

МАЛАНОЧКА

Гурт

ла-веч-ка, лас-ті-веч-ка на ко-ша-рі ще-бе-та-ла, ха-зя-ї-на ви-кли-ка-ла:
Вий-ди, вий-ди, ха-зя-ї-ну, по-ди-вись, по-ди-вись на ко-ша-ру-
ле-жать во-ли у три ря-ди, а ко-ро-ви у чо-ти-ри,
а яг-ни-ці ко-ло кри-ни-ці".

Маланочка-ластівочка
На кошарі щебетала,
Хазяїна викликала:

"Вийди, вийди, хазяїну,

Вечір добрий! А нам пиріг дайте !

Вечір добрий! А нам пиріг дайте!
Подивись, подивись на кошару-
Лежать воли у три ряди,
А корови у чотири,
А яглиці коло криниці".

В кибагу додому понесу,
 А кибу скину на вишку.
 Дайте пиріг з руками, з ногами,
 Щоб бігав за нами.
 Без рук, без ніг,

Щоб упав у сніг.
 А ви, тіточки, - три палянички,
 Щоб родилися бички і телички,
 І гарні ягнички на рукавички.

З празником! З Новим годом! З Меланками!

МЕЛАНОЧКА

Гурт

Меланочка-ластівочка на кошарі щебетала, хазяїна викликала:
 Вийди, вийди, хазяїну, подивись, подивись на кошару.
 Лежать воли у три ряди, а корови у чотири,
 а яглиці коло криниці.

Меланочка-ластівочка
 На кошарі щебетала,
 Казяїна викликала:

"Вийди, вийди, хазяїну,

Вечір добрий! А нам пиріг дайте !

Вечір добрий! А нам пиріг дайте!

Подивись, подивись на кошару-
 Лежать воли у три ряди,
 А корови у чотири,
 А яглиці коло криниці".

МАЛАНКИ ХОДИЛИ

♩ = 144

Ма - лан - ки хо - ди - ли, Ва - сіль - ка про - си - ли:
 "Ва - си - леч - ку, тат - ку, пус - ти нас у хат - ку."
 Пе - ред столомсто - я ли, чес - ний хрест дер - жа - ли. Мо - лить - ся Бо - гу, лю - ди,
 Бо - гу сві - чу став - те, а нам пи - ріг дай - те!

МАЛАНКА ХОДИЛА

♩ = 76

1. Ма - лан - ка хо - ди - ла, ва - сіль - ки но - си - ла.
 2. Я жи - та не жа - ла, зо - ло - тий хрест дер - жа - ла.
 1. "Ва - сіль - ку, мій бат - ь - ку, пус - ти ме - не в хатк... (у).
 2. Мо - лі - те - ся, лю - ди, до Вас Хрис - тос буд... (е)".

А В ПОЛІ...*

Одн. Гурт

А в по-лі в по-лі - там плужок о - ре, а за тим плуж-ком сам Гос-подь і - де.
 Ма-ти Ма-рі - я їс - ти но - си - ла, їс - ти но - си - ла, Бо - га про-си-ла:
 "У - ро-ди, Бо-же, жи - то пше-ни-ця. Жи - то пше - ни - ця, вся-ка паш-ни-ця!"
 Будем жи-то жать, Бо - га про-слав-лять. Бо - га про-слав-лять, з празничком ві-тять.

А в полі, в полі -
 Там плужок оре,
 А за тим плужком
 Сам Господь іде.
 Мати Марія
 Їсти носила,
 Їсти носила,
 Бога просила:

"Уроди, Боже,
 Жито-пшениця.
 Жито-пшениця.
 Всяка пшениця!"
 Будем жито жать,
 Бога прославлять.
 Бога прославлять,
 З празничком вітять.

ОЙ ТИ, МІСЯЧКУ...

$\text{♩} = 88$

The musical score is written for two voices, likely a male and a female part, in a 2/4 time signature with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked as quarter note = 88. The melody is simple and folk-like, with lyrics in Ukrainian. The first line of the male part is 'Ой ти, мі-сяч-ку, мій бра-тич-ку, зій-ди ра-но, по-сій май-но!' and the first line of the female part is 'По-ки за-пря-жубинки-тре-тяч-ки, та й роз-сі-ю жи-то-пшени-цю...'. The score continues with a second line for each part.

Ой ти, мі-сяч-ку, мій бра-тич-ку, зій-ди ра-но, по-сій май-но!

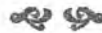
По-ки за-пря-жубинки-тре-тяч-ки, та й роз-сі-ю жи-то-пшени-цю...

Ой ти , місячку,
Мій братичку,
Зійди рано,
Посій майно !

Поки запряжу
Бички-третячки
Та й розсію
Жито-пшеницю.

Жито-пшеницю,
Всяку пшеницю.
Сиві барани
На жупани.

Чорні ягниці
На рукавиці,
А нам дайте
По паляниці.

а

Приходив Ілля
Та й до Василя.
Приносив муку,
Житню й таку.
Куди не махнеш,
Там жито росте.
А в полі зерно,
А в домі добро.

На щастя, на здоров'я!
Роди, Боже, жито й пшеницю і всяку пашницю!

б

Сиплю на вас жито,
Щоб довго вам жити.
Ще й пшеницю яру,
Щоб горя не знали.
Сиплю на вас просо,
Щоб мирно жилося.
Сиплю й овес,
Щоб вами гордився рід увесь.

* Всі подані зразки посипальних пісень виконуються говіркою.

в
На щастя, на здоров'я,
На Новий год!
Дай, Боже, жито, пшеницю,
Всяку паляницю
І дітей копицю.

З Новим роком вас вітаєм,
Щастя й долі вам бажаєм.
Щоб у вашому селі
Було повно на столі.

г
На щастя, на здоров'я,
На Новий рік!
Роди, Боже, лучче, чим торік.
Жито, пшеницю,
Всяку паляницю.
Картоплю, як довбня,
Коноплі під стелю,
Льон по коліна,
Щоб у вас ні спина,
Ні голова не боліли.

Здрастуйте! З Новим роком!

д
На щастя, на здоров'я,
На Новий рік!
Роди, Боже, жито-пшеницю

На щастя, на здоров'я

І всяку пашницю,
Із снопика мірка,
А з колоска жмінька.

е
На щастя, на здоров'я,
На Новий рік!
Роди, Боже, жито й пшеницю
І всяку пашницю.
Коноплі під стелю,
Льон по коліна,
Щоб у ваших хрещених,
Голова не боліла.

Будьте здорові з святом
Та з Новим роком!

ж
Сійся, родися,
Жито-пшениця!
На щастя, на здоров'я,
На цей Новий рік,
Щоб вам вродилося,
Як торік:
Коноплі до стелі,
Щоб було дома весело,
Льон по коліна,
Щоб у вас голова не боліла.

КРОКОВЕЄ КОЛЕСО

Одна $\text{♩} = 69$

Кро - ко - ве - є ко - ле - со Гу!

Гурт

Кро - ко - ве (ге) - є (ге) ко - ле(со) Гу!

Кроковее колесо Гу!*

Вище тину стояло, (2)

Много дива видало, (2)

Що виведе та й стане, (2)

По всіх дівочках погляне, (2)

Чи всі дівочки й у таночку? (2)

Лиш однієї немає, (2)

Мати ж косу чесала, (2)

А чешучи й научала: (2)

- Не ходи, донько, до туми, (2)

Бо та тума без ума, (2)

Зведе, донько, з розума. (2)

* Після другого разу в кінці кожного рядка вигук "Гу!".

ВЕСНЯНЕ ВОДІННЯ КОЗЛА

$\text{♩} = 108$

1. За - ско - чив ко - зел у го - род, у го - род.
2. Та й ви - топ-тав він лук - час - ник, лук - час - ник.

Заскочив козел у город, у город.

Та й витоптав він лук-часник, лук-часник.

Піймали козла за ріжок, за ріжок.

Повели козла на торжок, на торжок.

Продали козла за сім кіп, за сім кіп.

Купили собі чорнила, чорнила.

Купили собі білила, білила.

Купили собі красила, красила.

Чорнилом брівки чорнити, чорнити.

Білилом щічки білити, білити.

Красилом губки красити, красити. У-у !

ВЕСНЯНЕ ВОДІННЯ КОЗЛА

$\text{♩} = 184$ Одна Гурт

1. А в нас на ву - ли - ці ко - зел у ю - поч - ці.
Ой лю - лі, лю - лі ко - зел в ю - поць...

А в нас на вулиці
Козел у юпочці.

Приспів:

Ой люлі, люлі,
Козел в юпоць...

А в нас на базарі
Козел у сарахані.

Приспів:

Ой люлі, люлі,
Козел в сарахань...

А в нас на Козинці
Козел у свитинці.

Приспів:

Ой люлі, люлі,
Козел у свитинь...

ВЕСНЯНЕ ВОДІННЯ КОЗЛА

Одна

За - ско - чив ко - зе - л(и)

Гурт

в о - го - род- (и), в о - го - род.

Зе - ле - на мо - я,

ру - точ-ка, (жи) жов - тий цвіт.

Заскочив козел
В огород, в огород.

Приспів:

Зелена моя, руточка,
Жовтий цвіт.

Та й потоптав козел
Лук-часник, лук-часник.

Приспів.

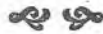
Піймали козла
За ріжок, за ріжок.

Приспів.

Повели козла
На торжок, на торжок.

Приспів.

Продали козла
За сім кіп, за сім кіп.

ТА Й ВЕРБИЦЕ

Одна Гурт

♩ = 69

1. Та й вер-би-це, та по-ра то-бі, вер би це, во - є же роз - вить(ся).

2. Та й роз-вить-ся, та по-ра то-бі, І - вань - ко, во - є же же - нить(ся).

Та й вербице,
Та пора тобі, вербице,
Вое же розвить...(ся).

Та й жениться...
Та ще й мені жениться
Вое же не пора.

Та й розвиться...
Та пора, тобі, Іванько,
Вое же женить...(ся).

Не пора...
Та ще й моя Марусенька
Вое же молода.

Молода...
Та ще й вона рушників
Вое же не наприя...(ла).

ТА Й В САДОЧКУ

$\text{♩} = 69$ Одна

Гурт

1. Та й в са-доч-(и) - ку та-ям ку-ва-ла зо - зу - ле-(ні)-ка, во-є же ку-ва - ла.

2. Та й ку-ва - ла, та й од са-мо-го Ве-ли-ко-д(ій)-ня, во-є же до-І-ван(а)

3. Та й до Івана, та з ким же ти, Марусенько, воє же стояла ? (2)

4. Та й стояла, та й під зеленою, воє же вербою. (2)

5. Та й вербою, та з тобою, Василько, воє же стояла. (2)

ОЙ ВЕРБА

$\text{♩} = 76$ Одна

$\text{♩} = 60$ Гурт

1. Ой вер-ба, вер - ба, де ти зрос-ла? Що тво - є лис-тяч-ко

во-да знес - ла. Що тво - є лис - тяч - ко во-да знес-ла.

Ой верба, верба,
Де ти зросла ?
Що твоє листячко*
Вода знесла.

Ой знесла вода
Ще й холодная.
А я молодая,
Як ягода.

А я молодая,
Як ягода.
Не піду заміж
Не рік, не два.

Не піду заміж
Не рік не два.
Аж п'ятого...
За того п'яницю
Проклятого.

Та й кажуть люди,
Що він не п'є.
А він щовечора
Жінку свою б'є.*

Ой пропив коня
Вороного,
Мене посилає
По другого.

По другого
Вороного.
Визволяй мене
Молодого.

Не рік, не два
Визволяла.
Шовкові платки
Заставляла.

Тебе з неволі
Визволяла.
Крізь віконечко
Втікала.

В вишневім саду
Ночувала,
Різних пташок
Слухала.

А соловейко
Все тьох да тьох.
Сльози котяться,
Як той горох.

А зозуленька
Все "ку" та й "ку"...
За що я терплю
Таку муку ?

Чи за батенька,
Чи за неньку,
Чи за себе я
Молоденьку ?

*Кожні два останні рядки повторюються двічі

ОЙ ВЕСНА-ВЕСНА, ВЕСНЯНОЧКА

$\text{♩} = 120$ Одна

1. Ой вес - на - вес-на, вес - ня - поч - ка,
 де тво - я доч-ка па - ня - поч - ка?

Гурт
 Десь у са - доч - ку ши - є со - роч - ку
 шов-ком та біл - лю, все про не - діль... (лю).

- Ой весна-весна, весняночка,

Де твоя дочка-паняночка ?

- Десь у садочку шиє сорочку

Шовком та біллю, все про неді...(лю) }²

- Ой весна-весна, ти квіточка,

Що ж ти принесла та й діточкам ?

- Усім хлоп'ятам по батіжочку,

Усім дівчатам та й по віноч...(ку). }²

- Ой весна-весна, веснівочка,

Що ж ти принесла та й дівочкам ?

- Багато діла та ще й ізрання,

Тільки в неділю трохи гулян...(ня). }²

Ой весна стала вінки плести,

А на Івана в ріку нести.

Куди віночок з водою піде,

Туди дівчина та й заміж вий...(де) }²

ЯК ВИЙДУ Я НА ВУЛИЦЮ*

Одна Гурт

1. Як вий-ду я на ву - ли - цю, а ти до - га дай - ся,
 сад - лай ко - ня во - ро - но - го та в путь со - би - райсь.

2. А по на - шій, по ву - ли - ці ко - би ла блу - ди - ла.
 Ой чи - я ж то без - діл - ни - ця спід - ни - цю згу - бил...(а)?

3. Дів - ча - точ - ка, хлоп - я - точ - ка, зби - рай - те по гро - шу
 тай ку - пи - мо без - діл - ни - ці спід - ни - цю хо - рош...(у).

5. До нас, до нас, за - бо - ча - ни, до на - шо - ї чес - ти,
 на - ва - ри - ли ва - ре - ни - ків з со - ба - чо - ї шерст...(и).

Як вийду я на вулицю,
А ти догадайся,
Сідлай коня вороного
Та в путь собирайс...(я).

А по нашій, по вулиці
Кобилка блудила.
Ой чия ж то бездільниця
Спідницю згубил...(а) ?

Дівчаточка, хлоп'яточка,
Збирайте по грошу
Та й купимо бездільниці
Спідницю хорош...(у).

Хоч хорошу, нехорошу,
Аби коліщасту,
Щоб ходила бездільниця
На вулицю част...(о).

До нас, до нас, забочани,
До нашої чести,
Наварили вареників
З собачої шерст...(и).

Їжте, їжте вареники,
Їжте, не гидуєте,
Прийдіть, нашу рябу сучку
Під хвіст поцілуйт...(е).

СЬО'ДНІ КУПАЛА*

$\text{♩} = 88$ *Одна* *Гудт*

1. Сьо'-дні Ку - па - ла, зав - тра І - ва - на.
Ку - па - ла ! На Йва - на !

2. А у Йва - на се - стра Вля - на.
Ку - па - ла ! На Йва - на !

3. Хо-ди-ли ді - воч - ки кругом Ма - ри - ноч - ки.
Ку - па - ла ! На Йва - на !

4. Ку - па - ла ! На Йва - на !

7. Як ку-пав-ся І - ван, до - ве - деть - ся і нам.
Ку - па - ла ! На Йва - на !

Сьо'дні Купала,
Завтра Івана.
Купала ! На Йвана !

А у Йвана
Сестра Вляна.
Купала ! На Йвана !

Ходили дівочки
Кругом Мариночки,
Купала ! На Йвана !

Дівка Маринка
Утопилася.
Купала ! На Йвана !

Плаття синеньке
Замочилося.
Купала ! На Йвана !

Як купався Денис
Та й на кладці завис.
Купала ! На Йвана !

Як купався Іван,
Доведеться і нам.
Купала ! На Йвана !

У-у-ух !

ІВАН КУПАВСЬ*

♩=80 Одна Гурт

1. І - ван ку - павсь та й нам при - давсь.

На І - ва - на Ку-па - ла ! На І - ва - на Ку-па-ла !

2. В са-доч-ку гу - ля - ли, цві - точ - ки зби - ра - ли.

На І - ва - на Ку-па - ла ! На І - ва - на Ку-па-ла !

4. Ві-ноч-ки в'я - за - ли, на во - ду ки - да - ли.

На І - ва - на Ку-па - ла ! На І - ва - на Ку-па-ла !

Іван купавсь
Та й нам придавсь.
На Івана Купала ! (2)

В садочку гуляли,
Цвіточки збирали.
На Івана Купала ! (2)

Цвіточки збирали,
Віночки в'язали.
На Івана Купала ! (2)

Віночки в'язали,
На воду кидали.
На Івана Купала ! (2)

На воду кидали,
Вогні зажигали.
На Івана Купала ! (2)

Вогні зажигали,
З святом поздравляли.
На Івана Купала ! (2)

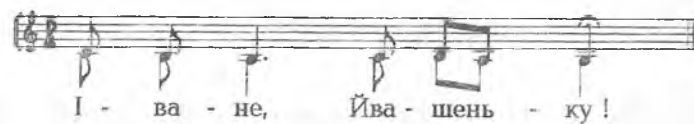

ЯК КУПАВСЯ ІВАН

$\text{♩} = 88$ Одна

Гурт Як ку - пав - ся І - ван, до - ве - де(те)ть - ся й нам!
І - ва - не, йва - шень - ку!
Як ку - пав - ся Му - сій, до - ве - деть - ся у - сім!
І - ва - на, Ку - пал... (а) !
Як ку - пав - ся Пет - ро та й у - пав у від - ро !

The musical score is written for a solo voice (Одна) with a tempo of 88 beats per minute. It consists of five staves of music in a 2/4 time signature. The lyrics are in Ukrainian and describe the traditions of Ivan Kupala. The melody is simple and folk-like, with some syncopation. The lyrics are: Гурт Як ку - пав - ся І - ван, до - ве - де(те)ть - ся й нам!; І - ва - не, йва - шень - ку!; Як ку - пав - ся Му - сій, до - ве - деть - ся у - сім!; І - ва - на, Ку - пал... (а) !; Як ку - пав - ся Пет - ро та й у - пав у від - ро !.

Як купався Іван,
Доведеться й нам!

Приспів:

Іване, Йвашеньку !

Як купався Мусій,
Доведеться усім!

Приспів.

Як купався Петро
Та й упав у відро!

Приспів.

КУПАВСЯ ІВАН

$\text{♩} = 108$

1. Ку - пав - ся І - ван у ста - воч - ку, Ку - па - ла! На Йван...(а)!
ски - нув шта - ни ще й со - роч - ку.

3. А Маринкамолю-да та й не ви - ко - па - ла. Ку - па - ла! На Йван...(а)!

Купався Іван у ставочку,
Скинув штани ще й сорочку.

Приспів:

Купала! На Йван...(а)!

Я на Йвана хліб саджала,
А на Петра вибирала.

Приспів.

А Маринчин льон
Та й заріс бур'яном.

Приспів.

Як купався Іван.
Доведеться і нам.

Приспів.

А Маринка молода
Та й не викопала.

Приспів.

Купався Іван у ставочку -
Скинув штани ще й сорочку

Приспів.

ОЙ ДА НА КУПАЛА

♩ = 80

Ой да на Купала
Та ще й на Івана.

Приспів:

Щиплено вино
В неділю рано,
В неділю раненько,
За морем далеко.

Ой вишні-черешні
Раненько зацвіли.

Приспів.

Раненько зацвіли,
Та мало вродили.

Приспів.

Тільки й уродили
Чотири гілочки.

Приспів.

Купала Івана
Та й води немає.

Приспів.

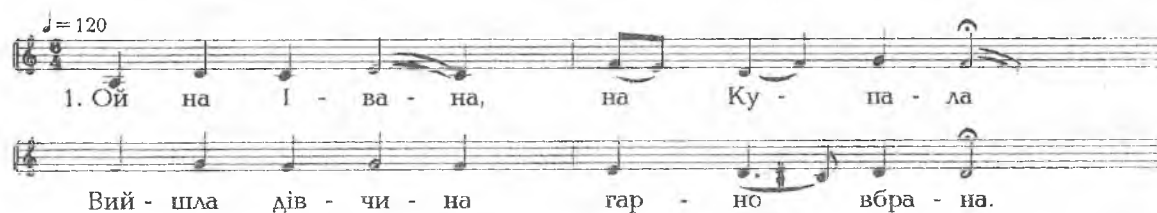
Та й води немає,
Дощик поливає.

Приспів.

У-у !

ОЙ НА ЙВАНА, НА КУПАЛА

Ой на йвана, на Купала
Вийшла дівчина гарно вбрана.

На неї люди заглядаються:
"Та хто ж на неї старається?"

Ой той на неї постарався,
Которий взяти й обіщався.

"Ой ти, дівчино, ой ти, ой ти,
Коли до тебе в хату прийти?"

"Прийди до мене ввечері,
Щоб воріженьки не бачили.

Прийди до мене смерком-смерком,
Буде горілка з медком, з медком.

Прийди до мене долиною,
Буде горілка з калиною".

ЩИПЛЕНО ВИНО

♩ = 80

Що пер-ша на-гід-ка - По-леч-ка, як квіт - ка.

Щип-лено ви-но в не-ді-жорано, вне-ді-жора-ненько, - за морем да-ле - ко.

Приспів:*

Щиплено вино

В неділю рано,

В неділю раненько,

За морем далеко.

Що перша нагідка -

Полечка, як квітка.

Приспів.

Що друга нагідка -

Ірочка, як квітка.

Приспів.

А третя нагідка -

Светочка, як квітка.

Приспів.

Що сьо'дні Купала,

А завтра Івана.

Приспів.

Купався Іван

Та й у воду упав.

Приспів.

Купався Іван,

Доведеться і нам.

* Виконавиці починають пісню з приспіву

ДІВКА МАРИНА

♩ = 120 Одна Гурт

1. Дів-ка Ма-ри - на в бро-ду сто-я - ла. На Ку - па - ла !

1. Дів-ка Ма-ри - на в бро-ду сто-я - ла. На І - ва - на !

Дівка Марина в броду стояла.

На Купала !

Дівка Марина в броду стояла.

На Івана !

В броду стояла, перевіз держала.

На Купала !

В броду стояла, перевіз держала.

На Івана !

Прийшли до неї хлопці-молодці.

На Купала !

Прийшли до неї хлопці-молодці.

На Івана !

- Дівко Марино, перевези нас.

На Купала !

- Дівко Марино, перевези нас.

На Івана !

- Ой, рада би я вас перевезти.

На Купала !

- Ой, рада би я вас перевезти.

На Івана !

Бо прийшов мій брат з далеких країв.

На Купала !

Бо прийшов мій брат з далеких країв.

На Івана !

Та й приніс мені аж три радості.

На Купала !

Та й приніс мені аж три радості.

На Івана !

Радість первая - золотий перстень.

На Купала !

Радість первая - золотий перстень.

На Івана !

Радість друга - шовковий платок.

На Купала !

Радість друга - шовковий платок.

На Івана !

Радість третя - сам живий, здоров.

На Купала !

Радість третя - сам живий, здоров.

На Івана !

СЬОГОДНІ КУПАЛА, А ЗАВТРА ІВАНА

♩ = 108

Сьо - год - ні Ку - па - ла, а завт - ра І - ва - на.

Сто - ро - но - ю дощик і - де, сто - ро - но - ю... Над мо - є - ю ро - же - ю пов - но... (ю).

І - шли мо - ло - дич - ки в сад по по - лу - нич - ки.

І - шли і ді - воч - ки в сад по я - гі - доч - ки.

А за ними па - ру - боч - ки, па - ру - боч - ки. Чер - во - на - ка - ли - на, я - гі - доч... (ки).

Сьогодні Купала, а завтра Івана.
 Стороною дощик іде, стороною,
 Над моєю рожкою повною.
 Ішли молодички в сад по полуничики.
 Ішли і дівочки в сад по ягідочки.
 А за ними парубочки, парубочки.
 Червона калина, ягідочки.
 Як купався Іван та й у воду упав.
 Як посієш рожу, Маринку в сторожу.

СТРІЛЬ-ВОДА

$\text{♩} = 132$

Стріль-во-да як ли-ну-ла, а на мо-рі хви-ля би-ла,
на до-ли-ні роз-си-па-ла, на йва-на Ку-па-ла!
Як ку-пав-ся І-ван тай у во-ду у-пав. Стріль-во-да як ли-ну-ла, а на мо-рі хви-ля би-ла,
на до-ли-ні роз-си-па-ла, на йва-на Ку-па-ла!

ОЙ, ПЕТРІВНЯ

0" Одна

1. Ой пет-рів-ня - (га) йо-ой зо - зу - лень - ка - (га), 14"

Гурт

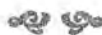
та не куй ра - (га) - но й у ді - (ги) бров... (і).

2. Та не куй ра - (га) - но й у діб - ро - ві, 30"

не збу-ди ме - - не мо - ло - дой... (і).

Ой петрівня, йо-ой зозуленька,
 Та не куй рано й у дібро... (ві).
 Та не куй рано й у діброві,
 Не збуди мене молод.. (ої).
 Бо в мене ненька не рідная,
 Та й не рідная, та й не ласкав... (ая).
 Та й не рідна, та й не ласкава,
 Та й на юлицю не пуска... (ла).
 Та й на юлицю не пускала,
 В нову світлицю запира... (ла).

А в новій світлиці віконечко,
 А в віконечку кватироч... (ка).
 Як одсуну я кватирочку
 Та погляну я по риноч... (ку).
 А по риночку танок іде -
 То ж мій миленький перед ве... (де).
 Та не зо мною, молодію,
 А з моєю подруг... (ою).
 Та не з тією, що раджуся,
 А з тією, що лаю... (ся).

ЧИ БУЛО ЛІТО

Чи було літо, чи не було ?

Щось воно мені не в тямочку.

Щось воно мені не в тямочку -

Я й не ходила на вуличку.

А в коміронеці віконечко,

На тім віконці кватирочка.

Ой прочиню я кватирочку

Та й подивлюся на вуличку.

А в мене ненька не рідненька

Та й на вулицю не пускала.

Та й на вулицю не пускала.

У комірнюку закривала.

Усі дівчата танком ходять,

А мій миленький передводить.

А мій миленький передводить -

Моє серденько ножем крає.

Чи було літо, чи не було ?

Щось воно мені не в тямочку.

ОЙ ВИ, ЛЮЛІ-ЛЮЛІ

$\text{♩} = 60$ Повільно, спокійно

1. Ой ви, люлі-люлі,
на-ле-ті-ли гу-лі,
на-ле-ті-ли гу-лі,
та й сі-ли на люлі.

2. Стали думать і гадать:
"Чим дитятко годувать?
Чи бубличком, чи медком?
Чи кашкою з молочком?"

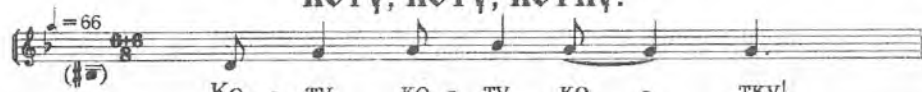
4. Дитя нагодуюм,
В чобіточки вбуєм,
На юлицю зносим,
В колиску положим.

3. Ми бубличка купим,
А й медочку влупим,
А й кашки наварим,
А й молочка зпарим.

5. Колисочка "рип-рип"
А дитинка спить-спить.
Колисочка перестала,
А дитиночка й устала.

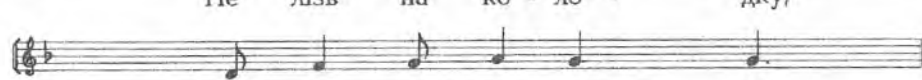
КОТУ, КОТУ, КОТКУ!

$\text{♩} = 66$
(#)

Ко - ту, ко - ту, ко - тку!

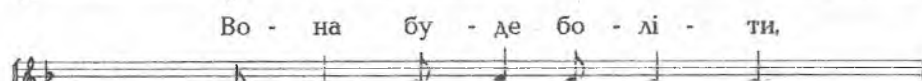
Не лізь на ко - ло - аку,

ро - зі - б'єш го - лов - ку.

Во - на бу - де бо - лі - ти,

ні - чим бу - де лі - чи - ти.

Коту, коту, котку !
Не лізь на колодку,
Розіб'єш головку.
Вона буде боліти,
Нічим буде лічити.
Піде мати в лавку
Та й купе китайку,
І ниточку, й голочку,
Щоб зашить головочку.
А-а-а-а-а.

ЛЕТІВ ШПАК*

$\text{♩} = 60$

Ле - тів шпак че - рез мак
 та й сів на во - ро - тях
 в чер - во - них чо - бо - тях.
 Во - рі - тонь-ка впа - ли,
 те - ля - ток при - би - ли.

Летів шпак через мак
 Та й сів на воротях
 В червоних чоботях.
 Ворітонька впали,
 Теляток прибили.
 Телятка ревнули,

А люди почули,
 Попові сказали.
 А піп із печі,
 Набив собі плечі,
 А попиха з подушок,
 Наварила галушок.

А-а-а-а !

ПІШЛА КИЦЯ *

$\text{♩} = 66$
 (♯) Пі - шла ки - ця по во - ди - цю
 та й у - па - ла у кри - ни - цю.
 Пі - шов ко - тик Ма - тю - ха,
 ви - тяг ки - цю за ву - ха,
 "Си - ди, ки - цю, до су - ха.
 По - ї - де - мо до - бра - та,
 а в бра - та но - вий хлі - вець,
 а в хлів - ці ба - ра - нець,

ТО КОТУ, КІТКУ

Га - ля ста - ла вчи - ти
і ко - ти - ка би - ти:
"Не вчись, ко - тку, кра - сти,
а вчи - ся ро - би - ти -
че - ре - ви - чки ши - ти,
на ба - зарь но - си - ти,
гро - ші то - ргу - ва - ти,
ді - ток го - ду - ва - ти".

ВЕСІЛЬНІ НАСПІВИ С. КРУЧИК

ОЙ БРЯЗНУЛИ КЛЮЧІ...

№1

$\text{♩} = 88$ Одна

Ой бряз - ну - ли - ключ... (і).

Гурт

Ой бряз - ну - ли клю - ці, до ко - мо - ри йду - ці.

Спі - ва - ли дру - жеч - ки, ву - ли - це - ю йдуч... (и).

СУБОТОНЬКА, НЕДІЛЕНЬКА

№2

$\text{♩} = 60$ Одна

Су - бо - тонь - ка, не - ді - ле - нь - ка -

Гурт

та як о - дин де - (г)ень.

Су - му - ва(г)а - ла та й На - та(г)а - ша -

(й) у - ве - єсь і ти - ждень.

ПРИЛЯЖ, НАТАША, НА КАЛАЧ

№3

$\text{♩} = 108$

Музыкальная партитура для песни «Приляж, Наташа, на калач». Песня написана в 4/4 такта, тональность — ля-бемоль мажор. Темп 108 уд./мин. Партитура состоит из четырех голосов. Текст песни: При - ляж, На - та - ша, на ка - лач, ка - ри - ми о - чи - ма та й за - плач, та - не - хай І - ван - ко під - ве - де, к сво - є - му сер - день - ку при - зве... (де).

КАЖУТЬ ЛЮДИ

№4

$\text{♩} = 80$

Музыкальная партитура для песни «Кажут люди». Песня написана в 4/4 такта, тональность — ля-бемоль мажор. Темп 80 уд./мин. Партитура состоит из трех голосов. Текст песни: 1. Ка - жуть лю - ди, баць - ко не п'я - ни - ця, 2. Про - пив сво - ю та й ти - ти - ку, 1. Ка - жуть лю - ди, баць - ко не п'я - ни - ця, 2. Про - пив сво - ю та й ти - ти - нонь - ку, 1. Про пив сво - ю та й ти - ти - нонь... (ку), 2. За ча - ро - чку, за го - рі - лоч... (ку).

ВЕСІЛЬНА СІРИТСЬКА

№5

$\text{♩} = 56$ Одна

Ой і хо - ди - ла
та На - та (га) - ша
по го - ро - ду,
Гурт та й го ни - ла ж(и) се - ле - зе - нька
та й на во - (го) - ду.

А НАТАША В НЕЇНЬКИ

№6

$\text{♩} = 76$ Одна

На - та - ша в неїнь-ки на од - хо - ді,
Гурт а На - та - ша в неїнь-ки на од - хо - ді,

ВЕСІЛЬНІ ТЕКСТИ С. КРУЧИК.

Ой брязнули ключі. *
Ой брязнули ключі,
До комори йдучі. №1
Співали дружечки,
Вулицею йдуч.../и/.

Не впізнала мати.
Не впізнала мати,
Свого дитяти. №1
Поміж дружечками
Та й зі слізочкам.../и/.

Ой на горі вишня.
Ой на горі вишня,
Туди мати вийшла. №1
Ягідок збирати,
Дитя впізнават.../и/.

Рости, сосно, вгору.
Рости сосно, вгору,
Ми йдемо до двору, №1
До неньки старенької,
До Наташі молоденьк.../ої/.

Благослови, Боже. **
Благослови, Боже,
Ціє й ти, отець, мати, №1
Своєму дитяті
На посад сидат.../и/.

* Весільна ритуальна, виконується дружками по дорозі до хати нареченої. Номер біля кожного весільного тексту вказує на належність його до відповідних типових наспівів, послідовно поданих у нотних розшифровках.

** Виконується в домі нареченої на дівич-вечір.

Суботонька, неділенька -
Та як один день.
Сумувала та й Наташа
Увесь і тиждень.

Увесь і тиждень...
- Ой як мені ж(е) сумувати
Переставати?...

Переставати?...
Ой як(и) мені
Та й свекорика назвати?

Назвати?...
Назвала б ж(е) та й свекориком,
Так не вмію.

Так не вмію...
Назвала б я ж(е) та й батеньком,
Так не смію.

№2

Так не смію...
Що і мені ж(е) та й батенько
Та й не буде...

Тай не буде...
Тільки мені ж(е) на серденьку
Важко ой буде.

* Виконується на дівич-вечір у хаті нареченої.

Ой ходила та Наташа по городу *
Та й гонила ж(и) селезенька
Та й на воду.

Та й на воду...
- Пливи, пливи та й, селезню,
Та й тихо по воді.

Тихо по воді...
Прибуди, прибуди, мій батенько,
Тепер(и) к мені.

Тепер(и) к мені...
Ой дай мені ж(е) порадоньку,
Бідній сироті.

№5

Бідній сироті...
- Ой радий я би, донько моя,
Прибути к тобі.

Прибути к тобі...
Насипали вже сирой землі
На ноги мої.

Закрилися карі очі,
Не глянуть тобі.
Стулилися білі ручки
Навхрест на груді.

**Весільна виконується наречений-сироті.*

....
 Ой на хаті зілля. *
 Ой на хаті зілля,
 А в хаті весілля. №1
 Надворі бояри,
 Як мак процвітай...(ють)
 Між ними Іванко, як сонечко, сяй...(є).

....
 Ми думали, ви приїхали. **
 Ми думали, ви приїхали,
 А ви пішки прийшли, №1
 Молодого в мішку несли,
 А свашку в торбині,
 Щоб не з'їли свині,
 Світилку в коробці,
 Щоб не вкрали хлопц...(і).

....
 Не дивись, дядьку, в землю. ***
 Не дивись, дядьку, в землю,
 Дивись у кишеню, №1
 Виймай грошей жменю,
 Клади на тарілку
 За Наташу - дівк...(у).

....
 Приляж, Наташа, на калач, ****
 Карими очима та й заплач. №3
 Та нехай Іванко підведе,
 Своєму серденьку призвед...(є).

....
 Не сідай, Іванку, боком. *****
 Не сідай, Іванку, боком,
 Це ж тобі ненароком, №1
 Це ж тобі вік вікувати,
 Всю правду кажат... /и/.

....
 Не сідай, Наташа, боком.
 Не сідай, Наташа, боком,
 Це ж тобі ненароком, №1
 Це ж тобі вік вікувати,
 Всю правду кажат... /и/.

* Виконується під час приїзду весільного поїзда.

** Виконується оточенням нареченого, коли вступають на поріг хати нареченої.

*** Виконується за весільним столом, коли друзки вимагають викуп.

**** Виконується, коли наречена схиляється над весільним калачем.

***** Виконується молодому і молодій на посаді.

Має, кісонька, май...(є), *
Має, кісонька, має,
В нашого Іванка
Платочка немай...(є).

Має, кісонька, май...(є),
Має, кісонька, май...(є), №1
В нашого Іванка
Віночка немай...(є).

Ой дайте голочк...(у).
Ой дайте голочку,
Шовкову ниточку
Пришити віночок,
Зелененький барвіноч...(ок).

Скаче, свестя, скач...(є), **
Скаче, свестя, скаче,
Чогось вона хоче, №1
Хоче золотого
Від зятя молодог...(о).

* Весільна ритуальна. Виконується, коли старша дружка прикріплює до одягу нареченого хустку або вінок.

** Виконується, коли сестра нареченої - свестя, прикріплює квітку до капелюшка нареченого, танцює і вимагає викуп від молодого.

 Свашка-неліпашка... *
 Свашка-неліпашка
 Шишок не ліпила,
 Дружок не дарила,
 Одну ізліпила, №1
 Та й ту сама з'їл...(а).
 А що не доїла,
 До столу приліпила,
 Бояри хватали,
 Зуби поламал...(и).

 Світилочка та й манесенька... **
 Світилочка та й манесенька,
 Всю ночку не спала,
 Сорочку латала, №1
 Пішла танцювати,
 Погубила лат.../и/.

 Ой глянь на поріг, діво... ***
 Ой глянь на поріг, діво,
 Несуть твоє диво.
 Як біль білесеньке, №1
 Як пух пухкесеньке.
 Воно невмируще,
 Всім дівчатам неминущ.../е/.

 Дружко коровай крає... ****
 Дружко коровай крає,
 Семеро дітей має, №1
 Та всі з кошелями,
 Весь коровай забрал...(и).

 Брала Наташа льон... *****
 Брала Наташа льон, льон,
 Виганяла дружок вон, вон. №1
 Нащо було брати,
 Як тепер виганят... /и/.

* Виконується за весільним столом недотепній сващці.

** Приспівка світилиці - сестрі молодого.

*** Виконується, коли в хату вносять вільце (гільце), прикрашене квітами.

**** Виконується під час розподілу дружком весільного короваю.

***** Виконується дружками, що розходяться з-за весільного столу.

....
А Наташа в неньки на одході. *
А Наташа в неньки на одході,
Посадила оріх на вгородь...(і).

№6

- Рости, рости, та й укоренися,
Рости, рости, та й укоренися,
Ненько моя, не плач, не журись...(я).

Кохай собі другу таку,
Кохай собі другу таку,
Не забувай мене молодуй...(ю).

....
Вже ми пили-їли, *
Вже ми пили-їли,
Молодих виділи,
Пустіть погуляти,
Надвір танцюват...(и)..

№1

* Виконується при прощанні нареченої з батьківським домом.

** Виконується на прощання гостям.

ВЕСІЛЬНІ НАСПІВИ С. КОРЕЙНИ ІВАНИ.

ДЕ СВАТОВА ХАТА?

№1

♩ = 92

Одна

Де сва-то - ва ха - та ?

Гурт

Де сва-то - ва ха - та ?

Нас при-йшло ба - га - то!

Нас при-йшло гус - тень - ко,

в вас бу-де пус - теньк...(о).

РІДНІЙ МАТЕРІ ПОЛЕГШАЛО...

№2

♩ = 48

Одна

Рід-ній ма-тері по - лег-ша- ло, ху-до-бонь-ки по - мен - ша - ло.

Гурт

Свек - ру - сі по - гір-ша - ло, ху-до-бонь - ки по - більш...(ало).

ОЙ ВИ, ВОРОГИ...

№3

♩ 69

Одна Гурт

Ой ви, во-ро - ги, во - ро - ги,
 не пе - ре - ходь-те до - ро - ги.
 Не - хай пе - рей - де ро - ди - на, щоб-бу-ла доб-ра ди-тин...(а).

НАЇХАЛИ, МІЙ БАТЕНЬКУ...

♩ 84

Одна Гурт №4

На - ї - ха - ли, мій ба - тень - ку, гос-тонь - ки до нас.
 -Мо- лись Бо - гу ж(е)ди-тя мо - є, ка - жи-(г)и: "Доб-рий час!"

ТА ПОКИ ГАЛОЧКА

№5

♩ = 84 Одна Гурт

Та по - ки Га - лоч - ка на по - сад не сі - ла,
 то й ро - зонь - ка не цві - ла.
 А як Га - лоч - ка на по - сад сі - ла,
 той ро - зонь - ка за - цві... (ла).

ТА Й УЖЕ ВЕЧІР

№6

Одна Гурт

Та й у - же ве - чір, у - же смер - ка - є,
 хтось під вік - ном гу - ка - є.
 Та й у - же ве - чір, у - же смер - ка - є,
 хтось під вік - ном гу - кай... (є)

ВЕСІЛЬНІ ТЕКСТИ С. КОРБИНІ ІВАНИ *

....
Де сватова хата? (двічі)
 Нас прийшло багато!
 Нас прийшло густенько,
 В вас буде пустень.../ко/.

№1

....
Наїхали. мій батеньку.
 Гостоньки до нас.
 -Молись Богу ж, дитя моє,
 Кажі: "Добрий час!"

....
А в нашого свата (двічі)
 Під порогом яма.
 Дай, свату, горілочки, } (двічі)
 Бо я ще не п'яна.

№1

....
 -Сховай, сховай, мій батеньку,
 Хоч в колисочку, №4
 Бо візьмуть ці гостоньки
 З собою.

....
Рідній матері полегшало.
 Худобоньки поменшало.
 Свекрусі погіршало,
 Худобоньки побільш.../ало/.

№2

....
 -Сховайсь, сховайсь, дитя моє,
 Куди схочеш,
 Бо візьмуть же ці гостоньки,
 Хоч не схочеш.

....
Ой ви, вороги, вороги.
 Не переходьте дороги.
 Нехай перейде родина,
 Щоб була добра годи.../на/.

№3

* Номер біля кожного весільного тексту вказує на належність його до певних типових наспівів, поданих у відповідній послідовності в нотних розшифровках.

Та поки Галочка на посад не сіла.
 То й розонька не цвіла.
 А як Галочка на посад сіла, №5
 То й розонька зацвіла.../а/.

Поки ми будем стояти. (двічі)
 Сиру землю топтати?
 Ніжками, чобітками, №1
 Золотими підківка.../ми/.

Здвигнулися стіни. (двічі)
 Як бояри сіли.
 Ще дужче здвигнуться, №1
 Як пива нап'ють.../ся/.

Ой раю, мій раю. (двічі)
 Гарний короваю,
 Тобі музики грають,
 Гарненько співають, №1
 На тобі гарні квіти,
 Щоб любили ді.../ти/.

Дружко коровай крає. (двічі)
 Семеро діток має
 Та всі з торбинками,
 Весь коровай забра.../ли/.

Дружко коровай ріже. (двічі)
 Через губу слина лізе.
 Ніколи втирати, №1
 Треба розділя.../ти/.

Та й уже ж вечір.
 Уже смеркає,
 Хтось під вікном гукає. } (двічі) №1

Та прийшли подружки.
 Вірні сестриці,
 Кличуть на вечорниці. } (двічі)
 Та й уже ж мої
 Дівочі речі } (двічі) №6
 В свекрухи коло печі.
 Ой уже ж мої
 Такі вечорниці - } (двічі)
 В свекрухи у світлиці.

 Вставай, вставай, ненько моя,
 Та й раненько.
 Та й поливай же ругу-м'яту №5
 Та й частенько.

Оддаю швачку, оддаю прачку. }
 Ще й од печі кухарочку. } (двічі)
 Нікому буде в печі топоти,
 Ще й водицю носити. } (двічі)
 Холодно прати, не видно шити, } №5
 Важко воду носити. } (двічі)

Маю кісоньку, маю. (двічі)

В нашого молодого
Платочка немає, №1
В нашого молодого
Віночка нема.../є/.

Скачи, скачи, свесте. (двічі) №1
За рідную сестру.
Сестра у віночку,
В зеленім барвіночк.../у/.

Я на зятя не дивлюся. (двічі)
До порога одвернуся, №1
До порога очима,
До зятя плечи.../ма/.

Як тобі, зятю, не стидно? (двічі)
Що ти сестру любиш, №1
Подарка не купиш...

Брязнули ложки, тарілки. (двічі)
Дайте по чарці горілки. №1
Будемо випивати,
Молодій співа.../ти/.

Хвалився наш Ваня. (двічі)
Що свати багаті.
А вони убогі,
В них коні безногі,
Самі пішки прийшли,
Молодого в мішку несли, №1
А свашку в торбині,
Щоб не з'їли свині,
Світилку в коробці,
Щоб не вкрали хлоп.../ці/.

Та летять галочки у три рядочки. } (двічі)
Зозуля попереду.
Та бути ж тобі, моя Галочко, } (двічі)
Весь день та й до вечора.
Ой скажи, скажи, моя Галочко, №6
Скільки ж бути з ріднею? } (двічі)
"Ой бути тобі, моя Галочко,
Сей день та й до вечора".

Та даєш мене, ненюко моя.
Та в оцей день.
Останеться ж рута-м'ята
Уся в тебе.

....
Од столу до порога (двічі)
Втоптана дорога -
Бояри топтали,
Помиї хлебтали.
Старший боярин топтався,
В помиях скупав.../ся/.

....
Світилка-ворона (двічі)
Сидить у порога,
Руки розставила,
Рота роззявила.
Ворона летіла
І в рот улеті.../ла/.

....
Ваша свашка, як черепашка: (двічі)
Вона в нас маленька,
Ще й трошки рябенька,
Гстей не частує,
Дружок не дарує.
Не буде дарувати -
Не будем співа.../ти/.

....
А в нашого свата (двічі)
Солом'яна хата.
Сволоки, засіки - №1
Дружечки засси.../ки/.

....
Їли бояри юшку (двічі)
Та вкрали галушку,
Сховали в кишеню -
Батькові на вечер.../ю/. №1
Та й уже ж мої
Дівочі говори
В свекрушій, у коморі.

....
Брала Галочка льон.
Брала Галочка льон, льон,
Виганяла дружок вон, вон. №1
Нащо було брати,
Як треба виганят.../ти/?

....
Прощай, прощай та й, Галочко.
Уже ми йдемо,
Молодого ж та Іванка №5
Навік даримо.

ГОЛОСІННЯ ЗА МАТІР'Ю*

0"

Та мо-я ма - тін - ко, мо - я й рід-не-сень-ка!

Та мо-я ма - тін - ко, мо - я й ми-ле-сень-ка!

Та на коюжти нас зос-тав - ля - єш?

Та на ко-го ж ти с-тав-ля-єш, на ко-гож по-ки - да - єш?

Та ж від-кі-ля те-бе ви-гля-да - ти?

Та звідкі-ля ж те-бе ви-гля-да - ти, від-кі-ля те-бе спо-ді - ва - тись?

Та чи з го-ри, чи з до-ли-ни, чи з чу-жо - ї кра-ї - ни?

Чи з то-го кра-ю , що я й сам не зна-ю?

1'23"

....
Од столу до порога (двічі)
 Стоптана дорога -
 Бояри топтали,
 Помії хлебтали.
 Старший боярин топтався,
 В помиях скупав.../ся/.

....
Світилка-ворона (двічі)
 Сидить у порога,
 Руки розставила,
 Рота роззявила.
 Ворона летіла
 І в рот улеті.../ла/.

....
Ваша свашка, як черепашка: (двічі)
 Вона в нас маленька,
 Ще й трошки рябенька,
 Гстей не частує,
 Дружок не дарує.
 Не буде дарувати -
 Не будем співа.../ти/.

....
А в нашого свата (двічі)
 Солом'яна хата.
 Сволоки, засіки - №1
 Дружечки засси.../ки/.

....
Їли бояри юшку (двічі)
 Та вкрали галушку,
 Сховали в кишеню -
 Батькові на вечер.../ю/. №1
 Та й уже ж мої
 Дівочі говори
 В свекрушій, у коморі.

....
Брала Галочка льон.
 Брала Галочка льон, льон,
 Виганяла дружок вон, вон. №1
 Нащо було брати,
 Як треба виганят.../ти/?
 №1

....
Прощай, прощай та й, Галочко.
 Уже ми йдемо,
 Молодого ж та Іванка №5
 Навік даримо.

ГОЛОСІННЯ ЗА МАТІР'Ю*

0"

Та мо-я ма - тін - ко, мо - я й рід-не-сень-ка!

Та мо-я ма - тін - ко, мо - я й ми-ле-сень-ка!

Та на кою ж ти нас зос-тав - ля - єш?

Та на ко-го ж ти с-тав-ля-єш, на ко-го ж по-ки - да - єш?

Та звідкі-ля те-бе ви-гля-да - ти?

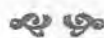
Та звідкі-ля ж те-бе ви-гля-да - ти, відкі-ля те-бе спо-ді - ва - тись?

Та чи з го-ри, чи з до-ли-ни, чи з чу-жо - ї кра-ї - ни?

1'23"

Чи з то-го кра-ю , що я й сам не зна-ю?

Та моя матінко, моя й ріднесенька!
 Та моя матінко, моя й милесенька!
 Та на кого ж ти нас зоставляєш?
 Та на кого ж ти нас оставляєш.
 На кого ж ти нас покидаєш?
 Та звідкіля ж тебе виглядати?
 Та звідкіля ж тебе виглядати,
 Відкіля ж тебе сподіватись?
 Та чи з гори, чи з долини,
 Чи з чужої країни?
 Чи з того краю,
 Що я й сам не знаю?

НАЙМИТСЬКЕ ГОЛОСІННЯ

0"

Рас-сту - пісь, зе-мель-кя, ой да при-мі ме-ня, нень-кя - а (жа),
 а шгоб я по цих на - (ї) - мах - (и), 27"
 на - (ї) - мах - (и) не хо - ди - (ги) - ла.

ГОЛОСІННЯ ЗА ПЛЕМІННИКОМ*

0"

Та мій пле-мінни-чок, та мій рід-не - сень-кий,
та на - що ж то-бі та - ку тем- ну ха -точ-ку зро-би...(ли)?
Та тут же ні ві-ко-не - чок та не-ма ж, тут і две-ри-чок
та від- ці-ляж (ги), та то- бі ж тут і со - неч-ко не сві-ти- ти - ме,
та від- ці - ля ж ти до нас і не-хо -ди - ти-меш,
та мій же ти зо-ло - те - сень-кий, рід- не - сень-кий.

50"

* Голосіння виконуються співомовою, базуються на ідентичних інтонаційних блоках, тому в збірку включені лише три голосіння, наспіви яких можна вважати типовими.

НЕОБРЯДОВІ ПІСНІ

Ліричні
Балади
Канти
Стройові
Романси
"Кічеві" новотвори

0" Одна ОХ І СХИЛИЛОСЯ...*

1. Ох і схи - ли - ло - ся 11"

$\text{♩} = 80$ та й дві бе - ре - зи низь - ко.

Ох і жи - ве ко - зак край дів... 34"

0" край дів - чи - ни бли - зько.

Одна

5. Ох із ким лю - блю - ся, 12"

$\text{♩} = 80$ та й ста - ну об - ні - му - ся.

Ох і з ким я - зна - юсь, пі - ду... 36"

пі - ду й об - він - ча - юсь.

Ох і схилюся
Та й дві берези низько.
Ох і живе козак
Край дів... Край дівчини близько.

-Ой ти, козаче,
Та й не ходи до мене.
Ох і буде слава
Й на те... й на тебе, й на мене.

Ой і буде слава
Та й на тебе, й на мене,
Ох іще й на твого коня...
Коня вороного.

- Ой а я слави,
Та й слави не боюся.
Ох із ким люблюся,
Й стану... Стану й обнімуся.

Ох із ким люблюся,
Та й стану обнімуся.
Ох із ким я знаюсь,
Піду... Піду обвінчаюсь.

ОЙ ПОЗА ЛІСОЧКОМ*

0" Одна 9"

1. Ой по - за лі - со - чком, ей,

су - шив, му - чив

ко - зак ді - в(и)- ку ж(и)

Гурт

76

The musical score is written on three staves. The top staff is a vocal line with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). It begins with a 7/8 time signature. The middle staff is a guitar accompaniment line with a treble clef and a key signature of one sharp. It starts with a tempo marking of 76. The bottom staff is a bass line with a bass clef and a key signature of one sharp. The lyrics are written below the staves, with some words split across lines. There are measure markers '0"' and '9"' at the beginning and end of the first line of music. A 'Гурт' (Guitar) marking is present above the middle staff.

0" Сво - ім го - ло - со - чком. 11"

Одна

3. Во - на са - ма в'я - ла...

Як я ї тричі сватав

три - і сва - тав

во - на від - ка - за - ла.

Ой поза лісочком, ей
Сушив, мучив козак дівку ж
Своїм голосочком.

Своїм голосочком...
Не я її сушив-мучив,
Вона сама в'яла.

Вона сама в'яла...
Як я її тричі сватав,
Вона відказала.

Вона відказала...
Тече річка невеличка ж,
Схочу, перескочу.

Схочу, перескочу...
Віддай мене, моя ненько,
За кого я схочу.

ОЙ ЗА ГОРИ, ГОРИ°

0" 11"

Одна Гурт 5"

1. Ой з-за го-ри, го-ри та буй ни-і ві-тер ві-є,
 ой там у-ді-во нька та й пше-ни-чень ку
 сі-є

Ой 0" там у-ді-во нька 6" та й пше-ни-чень 12" ку сій...(є)

Одна Гурт

2. Ой по-сі-я-вши, та й за-во-ло-чи ла,
 ой за во-ло-чи-вши, ста-ла Бо-га та й про-
 -си-ти же.

Ой за-во-ло-чи-вши, ста-ла Бо-га й про-си...(ти).

Ой з-за гори, гори
Та й буйний вітер віє.
Ой там удівонька
Та й пшениченьку сіє. 2р.

Ой і посіявши,
Та й заволочила,
А заволочивши,
Стала Бога просит.../и/. 2р.

Ой уроди, Боже,
Та пшениченьку яру,
На вдовине щастя,
На сирітськую слав.../у/. 2р.

А ще удівонька
Та й на гору не зійшла.
А вже кажуть люди,
Що пшениченька зійшла.../а/. 2р.

А ще удівонька
Та й на лаву не сіла,
А вже кажуть люди,
Що пшеничка поспіла.../а/. 2р.

ОЙ ХОДИВ ТА Й ДОНЕЦЬ...

0" 6"

1. Ой хо - див та й До - нець та й сім год по До - ну,
а й на вось-мом го - ду ой! Ой сам до - до-(го)-му і - ду.
5"

2. На вось - мо-м(и)та й го - ду та сам до - до - му йду.

$\text{♩} = 76$

Та й об - ня - ла-(га) ой Дон - ця ай, тем - на - я а і но-ч(и) ка.

0" 9"

3. Об - ня - ла ж(и) та й Донця та й тьом-на жю - чень - ка.

$\text{♩} = 66$

а й при-в'я - за-(га)вой ко - ня а воз - лі ле - (ге) - со -ч(и)-ка.

0" 2"

4. При - в'язав та й ко - ня та воз - лі ле - со -ч - ка,

$\text{♩} = 66$

а і са-м(и) спа-(га) - ти лі - (і)г воз-ле ж(и) ко-(го) - ни - ка.

Ой ходив та й Донець
Та сім год по Дону,
А й на восьмом году
Ой! Ой сам додому йду.

На восьмом та й году
Та сам додому йду.
Та й обняла ой Донця
Темная й ночка.

Обняла ж та й Донця
Та й тьомна ж ноченька,
А й прив'язав коня
Возлі ж лесочка.

Прив'язав та й коня
Та возлі лесочка,
А і сам спати ліг
Возлі ж коника.

А сам спати ж ліг
Та возлі коника.
Ой приліта к нему
Ой змія ж лютая.

Приліта ж к йому
Та змія ж лютая,
А то ж не змія,
То родная ж мати.

"Уставай та й, Донець,
Та щось я ж розкажу,
Та я щось розкажу
Ой про твою ой сім'ю.

Щось я розкажу
Та про твою сім'ю,
А й що твоя сім'я
Та в розброд пішла.

Що твоя ж та й сім'я
Та в розброд пішла,
А й жена ж молода
Та й заміж пішла.

Жена молода
Та й заміж пішла,
А й сини ж соколи
Та в розброд пішли!"

ОЙ УПАВ СНІЖОК*

$\text{♩} = 66$ Одна

1. Ой у - па - в сні - жок

Двоє

та й на бе - ре - жок

Гурт

та у - зяв - ся - во - до - ю,

ой у - пав - сні - жок

in b та й на бережок

Одна та узявся водою.

2. Ой лучче було

Двое

Гурт дівчино, чи ною,

чим тепер у доводою...

Ой упав сніжок
 Та й на бережок,
 Та й узявся водою.
 Ой лучче було
 Та й дівчиною,
 Чим тепер удовою.
 Та й утоптано,
 Та й улощено
 Та й понад ставом кіньми.

Двічі

Двічі

Двічі

Ой то ж не кіньми,
 Ой то ж не кіньми,
 А то вдовонька з дітьми.
 Та й журав грає,
 Та й журав грає,
 А журавлиха кряче.
 Та й дурна дівка,
 Та й без розума,
 Що за козаком плаче.

Двічі

Двічі

Двічі

Та й не плач, дівко,
 Та й не плач, красна,
 Та яка ж ти нещасна!

Двічі

ОЙ НЕ ШУМИ, ЛУЖЕ*

$\text{♩} = 69$ Одна

Ой не шу - ми, лу - (гу) - же,
о - со - ко - ю ду - же,

Гурт

ой не зав - давай жа - лю,
що я в чу - жім кра - (га) - ю.

Ой не шуми, луже,
Осокою дуже,
Не завдавай жалю,
Що я в чужім краю.

Не завдавай жалю,
Що я в чужім краю,
На чужій країні,
Як на пужарині.

На чужій країні,
Як на пужарині,
Ніхто не пригорне
При лихій годині.

Ніхто й не пригорне
При лихій годині.
Не пригорне батько,
Не пригорне мати.

Не пригорне батько,
Не пригорне мати.
Тільки той пригорне,
Що думає брати.

Тільки той пригорне,
Що думає брати.
Налетіли гуси
З далекого краю.

Налетіли гуси
З далекого краю,
Сколотили воду
В тихому Дунаю.

Сколотили воду
В тихому Дунаю.
Ой да щоб ви, гуси,
З пір'ячком пропали.

Бодай же ви, гуси,
З пір'ячком пропали.
Як ми любилися,
Як голубів пара.

Як же ми любились,
Як голубів пара.
Тепер знов зійшлися,
Як чорная хмара.

ОЙ САДИ МОЇ

$\text{♩} = 69$

Ой са - ди мо - ї, са - ди... Ой са-ди про-цві - та - ють.
Да від - тіль зо - зу - лень - ки, від-тіть ви-лі- та...(ють).

Ой сади мої, сади...
Ой сади процвітають.
Да відтіть зозуленьки,
Відтіть виліта.../ють/.

Да відтіть зозуленьки...
Ой відтіть вилітають,
Да на синьое море,
Море погляда.../ють/.

Ой там козаченко...
Ой з турком воювався,
Та й у синьое море,
Море увігна.../вся/.

Та й' потопа молодчик...
Ой та ще й не втопився,
Та за сивую гриву
Коню ухвати.../вся/.

Та біжи ж, мій коню,
Ой до батька родного
Та й до неньки й сестриці,
Сестри жалібни... /ці/.

ІЗ-ЗА ГІР, З-ЗА ГІР

$\text{♩} = 69$

1. Із - за гір, з-за гір ви - лі - тав со - кіл,
Гей та й з-за ху - то-ра ви - лі - та - ло два.

The musical score is written on two staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 69. The melody consists of eighth and sixteenth notes. The second staff continues the melody, also in treble clef and 2/4 time. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes.

Із-за гір, з-за гір
Вилітав сокіл,
Гей та й з-за хутора
Вилітало два.
Та й з-за хутора
Вилітало два,
Один другого
Братом називав.
Один другого
Та й братом називав:
- Ой ти, брат-сокіл,
Де ж ти пролітав?
Кажі, брат-соколу,
Де ж ти пролітав?
- А літав, літав же я, брат, же
Я, брат, в гору високо,
Літав же я, брат,
В гору високо.
- Скажи, скажи, брат-сокіл,
Що ж ти там видав?
- Видав же я, брат,
Зелені жита.
А як в тім житі
Тай козака вбито.
Вбито його не теперечко,
Вбито його не теперечко
Ой же жита проросли
Через реберечко,
Пройшло времечко.

ТА ТИ ГРУШИЦЯ МОЯ ...

♩ = 69 Одна Гурт

Та ти гру- ши - ця моя - (га) же ти же ку - ди - ря - ва - (га) - я же,
о - ї ку - дря - (га) ва - (га) - я ой куд... ку - че - ря - ва - (га) я.

Та ти грушиця моя же ти кудрявая же,
Ої кудрявая, ой куд...
Кучерявая.

Та ти й кудрява, кучерява,
Ой куди ти зійшла, ти,
Ох і куди росла.

Та я весною зійшла, літом виросла,
На крутім бережку
Ох і становилася.

Та на крутім бережку становилася,
Красна й дівушка
Ох і зажурилася.

ОЙ ТУМАН ЯРОМ

$\text{♩} = 76$ Одна Гурт

1. Ой ту - ман я - ром, ой ту - ман я - ром,
 та й мо - роз до - ли - но - ю,
 та й мо - роз до - ли - но - ю.
 2. Ой тай не по прав - ді тай ко - за - чень - ко
 та й жи - ве із дів - чи но - ю,
 та й жи - ве з дів - чи - но - ю.

Ой туман яром,
Ой туман яром,
Та й мороз долиною. /двічі/

Ой та й не по правді
Та й козаченько
Та й живе з дівчиною. /двічі/

Ой хоч по правді,
Ой хоч не по правді,
Та й треба з нею жити. /двічі/

Ой та й прийде ніченька
Ой темнесенька,
Та й треба ой говорити. /двічі/

ОЇ ТАМ В ПОЛІ ТА СУХИЙ ДУБ

$\text{♩} = 120$ Одина

Гурт

О - ї там впо - лі та су - хий дуб о - ї там впо - лі та су - хий дуб

ще й бі - ла бе - ре - за, ще й бі - ла бе - ре - за.

The musical score is written for a solo voice (Одина) and a chorus (Гурт). It features a melody in a minor key with a tempo of 120 beats per minute. The lyrics are in Ukrainian and Russian. The chorus part is marked with a 'Гурт' (Chorus) label.

1. Ої там в полі та сухий дуб	2р.	3. Ої там козак, та й молоденький,	2р.
Щей біла береза.	2р.	Коня напуває.	2р.
2. Та й з-під тої та й березоньки	2р.	4. Ой пий, коню, та й тую воду,	2р.
Вода протікає,	2р.	Вода ключовая.	2р.
5. Та й любив козак та й дівчиноньку	2р.		
Вона молодая.	2р.		

ВСІ САДОЧКИ ЗЕЛЕНІЮТЬ

$\text{♩} = 60$

Одна

1. Всі са - доч - ки зе - ле - ні - ють,
од - на всох - ла сли - ва, всі дів - ча - та за - між вий - шли,
а я не - щас - ли - ва.

2. Чи са - ма я не - щас - ли - ва,
чи мо - я ро - ди - на?

"Всі садочки зеленіють,
Одна всохла слива,
Всі дівчата заміж вийшли,
А я нещаслива.

Чи сама я нещаслива,
Чи моя родина?
Чи ти мене сам не любиш,
Чи твоя родина?"

"Ой дівчино чорнобрива,
Як твоя причина, -
Як я тебе сам не люблю,
Ще й моя родина".

"Бодай тебе, мій миленький,
Земля привалила.
Я тебе сама не люблю,
Ще й твою родину".

ОЙ НЕНЕ ТИ, НЕНЕ, ЧОМ НЕ ЖЕНИШ МЕНЕ...

- Ой нене ти, нене,
Та й чом не жениш мене?
- Та й нащо ж тебе, синку, жи
Ой молодим женити?

Нащо тебе, синку,
Та молодим женити?
Та хіба ж тобі, синку,
Ні з ким говорити?

Та на тобі, синку,
Рубля золотого,
Та купи собі, синку,
Коня вороного.

Та купи собі, синку,
Та коня вороного.
Та постав у станочок,
Та говори до нього.

- Говорив я нічку
Та говорив я другу,
Та на третю нічку
Ой мой конь же говорить.

Та натретю нічку
Ой мой конь же говорить.
Та до сирої земельки
Ой голівоньку клонить.

ЛЕТІВ ОРЕЛ

$\text{♩} = 88$ **Одна** **Гурт**

1. Ле-тів о-рел че-рез сад зе-ле-ний та й став ка-ли-ну клю-вають.
 Лю-бив ко-закмо-лоду дів-чи-ну та й став ї-ї за-бу-вають.

2. Во-на взя-ла йо-го от-ра-ви-ла та й ста-ла йо-го пи-тять:
 "Ой ти ж, ми-лий, то-луб си-зо-кри-лий, ой чо-го ж ти за-бо-лев?"

3. Чи від пи-ва, чи від го-рі-ло-чки, чи від крас-но-го ви-на?"
 "Сам не зна-ю, чо-го я стра-да-ю, но прий-деть-ся по-ми-рать."

Летів орел через сад зелений
 Та й став калину клювать.
 Любив козак молоду дівчину
 Та й став її забувать.

Вона взяла його отравила
 Та й стала його питать:
 "Ой ти ж, милий, голуб сизокрилий,
 Ой чого ж ти заболів?"

Чи від пива, чи від горілочки,
 Чи від красного вина?"
 "Сам не знаю, чого я страдаю,
 Но прийдеться помирать".

ТА Й З-ПІД КАМЕНЯ

♩ = 66 Один

Гурт

1. Тай з-під ка-ме-ня ой во-да лє-ть-ся, кінь во-ди не хо-че.

2. Ей кінь во-ди не хо-че, а я й ко-ня та й при-не-во-лю, кінь во-ди на-п'єть-ся.

Та й з-під каменя
Ой вода лється,
Кінь води не хоче.

Та й кінь води нап'ється.
Ой пішов би я ой до дівчини,
А вона й насміється.

Та кінь води не хоче,
А я й коня та й приневолю,
Кінь води нап'ється.

Вона насміється.
Ой ти думаєш, дівчинонько,
Що я одну маю.

Та й що я одну маю.
Та й я без тебе, ой дівчинонько,
Ще дев'ять кохаю.

ОЙ ТАМ, В ПОЛІ

$\text{♩} = 88$ Одна Гурт

1. Ой там, в по-лі, су-ха виш-ня, ой да ту-да дів-ка за-між вий-шла,
 ой там впо-лі су-ха виш-ня ой да ту-да дів-ка за-між вий-шла.

2. Вий-шла за-між мо-ло-до-ю, ой да ос-та-ла-ся у-до-во-ю,
 вий-шла за-між мо-ло-до-ю, ой да ос-та-ла-ся у-до-во-ю.

3. У-до-во-ю ні-я-ко-ю, ой да ще з ма-ло-ю ди-ти-ною,
 у-до-во-ю ні-я-ко-ю, ой да ще з ма-ло-ю ди-ти-ною.

Ой там, в полі, суха вишня. } Двічі "Дитя мое поганое,
 Ой да туда дівка заміж вийшла. } Ой да звідкіль батька виглядять? } Двічі

Вийшла заміж молодою, } Двічі Чи із яру, чи з долини, } Двічі
 Ой да осталася удовою. } Ой да чи з високої гори? } Двічі

Удовою ніякою, } Двічі "Як із яру, то він прийде, } Двічі
 Ой да ще з малою дитиною. } А як із могили - нікогда. } Двічі

Усі гори зеленіють *

♩ = 76 Одна

Гурт

Усі - сі го - ри та й зе - ле - ні - (гі) - ють,
 й у - сі го - ри (гі) зе ле ні ють,
 де ба - га - ті - (гі) жи - то сій... (ють).

40"

Усі гори зеленіють,
 Де багаті жито сій... (ють).
 Одна гора тільки чорна,
 Де сіяла ж бідна вдов... (а).

Де сіяла-волочила,
 Слізеньками примочил... (а).
 Де взялася чорна хмара,
 Та й випала ж зима лют... (а).

Вітер віє-повіває,
 Сестра з братом розмовляй... (е):
 "Ой ти, брате-соколоньку,
 Прийми мене на зимоньк... (у)".

"Ой ти, сестро-перепілко,
 Скажи, в тебе діток скільк... (о)?"
 "Раз п'ятеро, раз четверо -
 Разом буде дев'ятер... (о).

А ти, брате, не лякайся,
 Моїх діток не пурайсь.
 Як сядеш ти обідати,
 То я діток вишлю з хат... (и).

Ідіть, діти, ідіть з хати,
 Сяде дядько обідат... (и)".
 Поки дядько пообідав,
 А син батька вже одвід... (ав).

"Вставай, тату, вставай з гробу,
 Гірко жити коло род... (у).
 Вставай, тату, вставай з ями,
 Гірко жити коло мам... (и)".

* Кожен дворядок
 повторюється двічі

ОЙ НА ГОРІ, ГОРІ

$\text{♩} = 108$ Одна Гурт

1. Ой на го - рі, го - рі два са - ди вже квіт - ли,
 во - ни ра - но цві - ли, да - ле - ко бі - лі - ли.

2 Во - ни ра - но цві - ли да - ле - ко бі - лі - ли,
 що в пер - вім са - до - чку ви - рос - та - ло дре - во.

3. Що в пер - вім са - до - чку ви - рос - та - ло дре - во,
 тон - ке та ви - со - ке, на - лис - тя ши - ро - ке.

Ой на горі, горі
 Два сади вже квітали,
 Вони рано цвіли,
 Далеко білили.

Вони рано цвіли,
 Далеко білили.
 Що в первім садочку
 Виростало древо.

Що в первім садочку
 Виростало древо,
 Тонке та високе,
 На листя широке.

Тонке та високе,
 На листя широке.
 А під тим же деревом
 Стоїть мати з сином.

А під тим же дровом
Стоїть мати з сином,
Стоїть, розмовляє,
Правдоньки питає.

Стоїть, розмовляє,
Правдоньки питає:
"Скажи, синку, правду,
Хто з роду рідніший?"

Скажи, синку, правду,
Хто з роду рідніший?
Хто з роду рідніший,
На словах миліший?

Хто з роду рідніший,
На словах миліший?
Чи жінка, чи теща,
Чи ненька рідненька?

Чи жінка, чи теща,
Чи ненька рідненька?"
"Жінка для совету,
Теща для привету.

Жінка для совету,
Теща для привету,
А неньки рідненькой
Рідніш в світі нету.

А неньки рідненькой
Рідніш в світі нету".
"Як тобою ходила,
Світоньком нудила.

Як тобою ходила,
Світоньком нудила,
Як тебе рожала,
Смертоньки бажала".

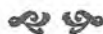
"Як мене рожала,
Смертоньки бажала,
Мене колихала,
Нічки не доспала.

Мене колихала,
Нічки не доспала.
На службу давала,
Плакала-ридала.

На службу давала,
Плакала-ридала.
Як мене женила,
Подарки дарила.

Як мене женила,
Подарки дарила".
"Сини ж мої, сини,
Сини-соловейки.

Сини ж мої, сини,
Сини-соловейки,
Чом не покидали,
Як були маленькі?"

ОЙ ЧИЄ Ж ТО ЖИТО

Музична партитура для голосів. Темп: $\text{♩} = 108$. Ключ: $\text{F}\sharp\text{C}$ (три бемолі). Ритм: 3/4. Партитура складається з трьох голосів: **Одна** (верхній голос), **Гурт** (середній і нижній голоси). Лірика:

Ой чи - є ж то жи - то, чи - ї то по - ко - си,
 ой чи - є ж то жи - то, чи - ї то по - ко - си,
 чи - я то дів - чи - на роз - пус - ти - ла ко - си?

Ой чиє ж то жито, Двічі
 Чиї то покоси,
 Чия то дівчина
 Розпустила коси?

Виряджала мати Двічі
 Сина у солдати,
 Нелюбу невістку -
 В поле жито жати:

Коси розпустила, Двічі
 Плечі застелила,
 Кого не хотіла,
 Того полюбила.

"Іди, іди, доню, Двічі
 В поле жито жати,
 А як сонце зайде,
 Не вертайсь до хати".

Іде син до хати
Та й матір питає: Двічі
"Де моя дружина,
Що не вийшла з хати?"

Де моя дружина,
Що не вийшла з хати, Двічі
Що не вийшла з хати
Мене зустрічати?"

"А твоя дружина Двічі
Не вміла робити,
Пішла в чисте поле
З вітром говорити".

"Мамо ж моя, мамо, Двічі
Що це за причина,
Що на нашім полі
Росте тополина?"

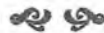
"Не питайся, сину, Двічі
Що ж то за причина.
Бери топорину,
Рубай тополину".

Первий раз ударив - Двічі
Вона похилила.
Другий раз ударив -
Вона заговорила:

"Не рубай, козаче, Двічі
Я не тополина,
Я не тополина,
Я твоя дружина.

Я не тополина, Двічі
Я твоя дружина.
Розгорни листочки,
Там наша дитина".

"Мамо ж моя, мамо, Двічі
Що ж ти наробила, -
Була в мене жінка,
Ти нас розлучила!"

ЩО Й У СУБОТУ ПРОТИ НЕДІЛІ

♩=88 Одна

1. Що й у су - бо - ту про - ти - не - ді - лі
 там си - дять по - ля - чень - ки по - (го) - за - (га) - сті - лю.
 Там си - дять по - ля - чень - ки по (го) за - (га) сті - лю.

2. Во - ни си - дять, п'ють - гу - ля - ють,
 і з со - бой Ма - ру - сень - ку в Го - шу під - мов - ля - ють,
 і з со - бой Ма - ру - сень - ку в Го - шу під - мов - ля - ють.

3. "Пой - дьом, Са - ша, пой - дьом, Ма - ша,
 пой - дьом же, Ма - ру - сень - ка, в По - л(і) - шу же з ка - ми,
 пой - дьом же, Ма - ру - сень - ка, в По - л(і) - шу же з нам...(и)."

Що й суботу проти неділі
Там сидять поляченьки позастіллю. (2) Ой біжіть ви битим шляхом,
Доганяйте Марусеньку із поляком" (2)

Вони сидять, п'ють-гуляють,
І з собою Марусеньку
в Польшу підмовляють:

Наганяли, доганяли,
А таки догнали аж під Варшавою. (2)

"Пойдьом, Саша, пойдьом, Маша,
Пойдьом, Марусенька,
В Польшу же з нами".

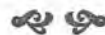
"Брати ж мої та орли ж мої,
А під вами же коники воронії, (2)

Ходє ж мати по кімнатах,
Немає Марусеньки на кроваті. (2)

Що хотіть ви, те й беріть ви,
А мого поляченька не рубіть ви". (2)

"Сини ж мої, орли ж мої,
А під вами же коники воронії. (2)

Що хотіли, те й забрали,
А таки ж поляченька зарубали. (2)

А ВЖЕ РОКІВ ДВІСТІ

Музична партитура для двох голосів (Одна і Двоє) та гурту. Темпозначення: ♩ = 69. Ритм: 4/4.

Одна: ро - ків двіс - ті, як ко - зак в не - во - лі.

Двоє: Гей, гей! У не во - лі, у яр - мі, під турецьким кара-у - лом у тюр - мі.

Гурт: 1. А вже

А вже років двісті,
Як козак в неволі. Двічі

Гей, гей! У неволі, у ярмі,
Під турецьким караулом у тюрмі.

Понад Дніпром ходить,
Викликає долю: Двічі

-Гей, гей! Вийди, доле, із води,
Визволь мене, сер денько, із біди.

-Ой рада б я вийти,
Та й сама в неволі. Двічі

Гей, гей! У неволі, у ярмі,
Під турецьким караулом у тюрмі.

Ой пане гетьмане,
Нерозумний сину,
Занапастив Польщу
Ще й неньку Вкраїну.

Гей, гей! Занапастив, зруйнував,
Бо в голові розуму кепсько мав. Двічі

ОЙ ДА ТИ, КАЛІНУШКА, РОЗМАЛІНУШКА...

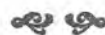
♩ = 63 Вільно

Ой да ти, ка-лі - нуш-ка, роз-ма - лі - нуш - ка,

Гурт

ой да ти не стой, не стой на гор-ке кру - той.

1. Ой да ти, калінушка, розмалінушка,
Ой да ти не стой, не стой на горке крутой,
2. Ой да ти не стой, не стой на горке крутой,
Ой да не спускай гілля до синього моря.
3. Ой да не спускай гілля до синього моря,
Ой да на синьом морі корабель пливе.
4. Корабель пливе, аж вода реве,
А да в том кораблю три полка ой да солдат.
5. Ой да в тім кораблю три полка ой да солдат,
Ой да три полка солдат, молодих реб'ят.

ОЙ У ПОЛІ ЖИТО

$\text{♩} = 69$

Ой у по - лі жи-то, ко - пи - та - ми зби - то,
 під бі - ло - ю бе - ре - зо - ю ко - за - чень - ка вби - то,
 під бі - ло - ю бе - ре - зо - ю ко - за - чень - ка вби - то.

1. Ой у полі жито, копитами збито,
 Під білою березою козаченька вбито; 2р.
2. Ой убито, вбито, затагнено в жито,
 Червоною китайкою личенько закрито. - 2р.
3. Ой як вишла мила, голубонька сива.
 Як підняла китайочку, та й заголосила. - 2р.
4. Чи ти, милий, упився, чи з дороги збився,
 Чи за мною, молодю, тяжко зажурився? - 2р.
5. Я, мила, не впився, не з дороги збився,
 За тобою, молодю, тяжко зажурився. - 2р.

ОЙ СЬОГОДНІ ТУТА*

$\text{♩} = 108$ Одна

1. Ой сьо- год-ні ту - та,

Гурт

а за - втра у - є - ду.

Бу-деш, ми-ла, при-па - да - ти

аж до мо-го сле - ду.

Бу-деш, ми-ла, при-па - да - ти

аж до мо-го сле - ду.

Одна

2. Яж не при-па - да - ла,

Гурт

при-па - дать не бу - ду.

Ой сьогодні тут,
А завтра уеду -
Будеш, мила, припадати
Аж до мого следу.

Двічі

Я ж не припадала,
Припадати не буду.
Горювала я з тобою,
Й без тебе не буду. Двічі

Ой на горі ячмінь,
А в долині жито.
Прийшла вістка на Україну,
Що милого вбито. Двічі

Ой убито, вбито,
Завезено в жито,
Голубою китайкою
Личенько накрито. Двічі

Прилетіла пава,
На личенько впала
Та й відкрила китайочку,
Та й защебетала. Двічі

Чи ти, милой, впився,
Чи з коника вбився?
Чи з другою ти зазнався,
Мене одцурався? Двічі

ОЙ ТИХИЙ ДУНАЙ

$\text{♩} = 66$ Одна

Ой ти-хий Ду - най, ой ти -хий Ду - най

та й бе - ре - же - чки зно - се же.

Гурт

Ой да мо - ло - дець - кий же сол - дат

пол - ков - нич - ка йо - го про - се.

Ой тихий Дунай,	Ой із полка
Ох тихий Дунай	Та й і додому,
Та й бережечки зносе же.	Ой розплакалась,
	Ой розридалась
Ой да молоденький же	Дівчина за мною.
Солдат полковничка	
Його просе:	Дівчина за мною..."
"Ой да пусти, пусти,	Ой да нехай плаче,
Ой полковничок,	Ой нехай плаче,
З полка ой додому.	Нехай вона туже.

А нехай вона туже,
Ой да поки солдат,
Солдат молоденький
Три года ой послуже.

Та став помирать...
Ой да помер, помер
Ох і солдатічок
В неділю вранці.

Та й і три года прослуже...
Ой да служив, служив
Ох і солдатик,
Став і помирать.

Та й в неділю вранці...
Ой да положили
Ох солдатічка ж
На дубовій лавці.

ОЙ СТОЇТЬ ЯВІР

♩ = 69

1. Ой сто-їть я - вір над во - до - ю,
Одна

Гурт

та й на во - ду ски - лив - ся.

The musical score is written on two staves. The top staff is for the vocal part, starting with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). It includes the lyrics '1. Ой сто-їть я - вір над во - до - ю,' with the word 'Одна' written below the first few notes. The bottom staff is for the accompaniment, starting with a bass clef and the same key signature. It includes the lyrics 'Гурт' above the first few notes and 'та й на во - ду ски - лив - ся.' below the rest of the staff. The music is in a simple, folk-like style with a tempo marking of quarter note = 69.

Ой стоїть явір над водою,
Та й на воду схилився.
Ой на козака та й недоленька,
Та й козак зажурився.

Та як поїхав в Москівщину,
Та й там і загинув,
Ой свою вірну дружиноньку 2р.
Та й навіки покинув.

Ой не рад явір та й хилитися,
Та й вода корінь мие.
Ой не рад козак та й журитися, 2р.
Та як серденько ние.

Ой звелів собі накидати
Та й високу могилу,
Та й звелів собі посадити 2р.
Червону калину.

Як поїхав з України
Козак молоденький,
Горіхове сіделечко, 2р.
Ще й коник вороненький.

Та й туди будуть прилітати
Пташки ягід їсти -
Та й будуть приносити 2р.
З України вісти.

десъ поїхав мій миленький ❀

Десь поїхав мій миленький
В Польщу на війну
Та й покинув Марусину
Нездоровою.

Двічі

Сам ліг спати на кроваті,
Приснився ж мні сон,
Що з правого рукавонька
Вилетів сокол.

Двічі

"Ти, циганка-молдованка,
Одгадай мні сон,
Що з правого рукавонька
Вилетів сокол".

Двічі

"То не сокіл, то не ясний,
То правда твоя -
Твоя жінка Марусина
Сина родила.

Двічі

Твоя жінка Марусина
Сина родила,
А в дванадцять часів ночі
Жизнь покончилась".

Двічі

"Ти, полковник-підполковник,
Одпусти домой,
Щось я хочу розказати
Жені молодой".

Двічі

"Одпускаю я додому
Та ще й не самого,
Доручаю я тобі ж
Коня вороного".

Як доїхав я до двору:
Всі люди ж стоять,
А в моєї Марусини
Свічечки горять.

Як заходю я у хату:
Всі родні ж стоять,
А в моєї Марусини
Карі очі сплять.

"Устань, устань, Марусино,
Устань, не лежи!
Возьми своє мале дитя
Та й приколиши.

Устань, устань, Марусино,
Годі тобі спать,
Скажи ж мені хоч словечко,
Як сина назвуть".

ОЙ ТАМ, ЗА ДУНАЄМ

$\text{♩} = 132$ Одна Гурт

1. Ой там ... ой там, за Ду - на єм, та за ти - хим Ду - на - єм

мо - ло ... мо - ло-децьгу - ля є,-

мо - ло ... мо - ло-децьгу - ля - є.

Ой там... ой там, за Дунаєм,
Та й за тихим Дунаєм
Моло... молодець гуляє. 2р.

Він кри... він кричить-гукає,
Та й він кри... він кричить-гукає:
"Подай, подай перевозу! 2р.

Моло... молодець гуляє,
Та й моло... молодець гуляє,
Він кри... він кричить-гукає. 2р.

Подай... подай, подай перевозу,
Та й подай... подай перевозу,
Я й пе... я й перевезуся! 2р.

Я й пе... я й перевезуся,
Та я й пе... я й перевезуся!
На сво... на свою Вкраїну
Хоч раз... хоч раз подивлюся.

ЯК У САДУ

♩ = 108 Одна Гурт

1. Як у са - ду, так і в лі - сі, як у са - ду, так і в лі - сі,
ши - ро - кий лист на о - рі - сі, ши - ро - кий лист на о - ріс...(і). x

2. А ще шир - ший на ду - бо - чку, а ще шир - ший на ду - бо - чку,
кли - че го - луб го - луб - чку, кли - че го - луб го - лу - бочк...(у). x

Як у саду, так і в лісі, /двічі/
Широкий лист на орісі. /двічі/

А ще ширший на дубочку, /двічі/
Кличе голуб голубочку. /двічі/

А він кличе, та й не свою: /двічі/
"Прийди, серце, поцілую!" /двічі/

"Нащо чужу цілувати, /двічі/
Своїй жалю завдавати?" /двічі/

ПО БЕРЕЖКУ

$\text{♩} = 108$ Один

1. По бе - реж - ку, вой да й по кру - то - му

Гурт

доб - рий мо - ло - дець гу - ляв,

по бе - реж - ку, вой да й по кру - то - му

доб - рий мо - ло - дець гу - ляв.

По бережку, вой да й по крутому
Добрий молодець гуляв. Двічі

Тільки глазі... глазіком накинув,
Махнув правою рукою. Двічі

Догадайся, молода дівчино,
Пізно ввечері прийду. Двічі

Дівка ждала, ждала й ожидала,
Потушила й спать лягла. Двічі

Застучало, вой да й забряжчало
Золотим кільцом в вікно. Двічі

Дівка двері, двері й одчинила,
Зразу виговор дала: Двічі

"Де ти шлявся, де ти волочився,
Чом до мене не прийшов?" Двічі

"Я й не шлявся, я й не волочився,
Я з сестрою говорив. Двічі

Я з сестрою говорив,
Папироску закурив". Двічі

ОЙ ТАМ, КОЛО РІЧКИ ❀

$\text{♩} = 132$

Одна Гурт

Ой там, ко-ло річ-ки, ой там, ко-ло бро-ду, ма-
 нив ко-зак дів-ку до се-бе в ко-мо-рю. Ой
 там ко-ло річ-ки, ой там ко-ло бро-ду, ма-
 нив ко-зак дів-ку до се-бе в ко-мо-рю.

Ой там, коло річки,*
 Ой там, коло броду,
 Манив козак дівку
 До себе в коморю.

Не чутиме батько,
 Не знатиме мати,
 Що ми у комірчині
 Будемо спати.

Ходімо, дівчино,
 В комірчину спати,
 Не чутиме батько,
 Не знатиме мати.

Лягала дівчина,
 Як повная роза,
 А встала дівчина
 Нікуди не гожа.

Лягала дівчина,
Як з рози цвіточок,
А встала дівчина,
Як білий платочок.

Ой на тобі, дівко,
Три рублі на пиво,
Три рублі на пиво,
А десять на мило.

Молода дівчина,
Як горлиця в'ється,
Козак одвернеться
І з неї сміється.

"Не смійся, козаче,
Не смійся із мене,
Тепер остаюся
Посмішна від тебе".

"Тепер ти не дівка,
Тепер ти не жінка,
Тепер ти осталась
Людська поговорка.

Була б ти дівчина,
Ти б косу чесала,
Була б же ти жінка,
Свого б мужа мала".

** Всі куплети повторюються двічі.*

ОЙ Я МАЛА ЧОЛОВІКА ❀

$\text{♩} = 108$ Одна

1. Ой я ма - ла чо - ло - ві - ка, чо - ло - ві - ка ма - ла,
 по - са - ди - ла на пе - не - чок, та й во - ро - на вкра - ла.

Гурт

Одна

2. Ой не чу - ла та - ко - го і не ві - да - ла,
 щоб во - ро - на чо - ло - ві - ка - ми о - бі - да - ла.

Гурт

Одна

3. Ой, во - ро - на ти, во - ро - на, сі - ла на пе - ньо - чку,
 ко - ли зї - ла чо - ло - ві - ка, від - дай хоч со - роч - ку!

Гурт

Одна

4. Ой, во - ро - на ти, во - ро - на, ти во - ро - на ка - ра,
 від - дай ме - ні чо - ло - віка, бо то ж мо - я па - ра!

Гурт

Ой мала я чоловіка,
Чоловіка мала,
Посадила на пенечок,
Та й ворона вкрала. Двічі

Ой ворона ти, ворона,
Сіла на пеньочку,
Коли з'їла чоловіка,
Віддай хоч сорочку! Двічі

Ой не чула я такого
І не відала,
Щоб ворона чоловіками
Обідала.

Ой ворона ти, ворона,
Ти ворона кара,
Віддай мені чоловіка,
Бо то ж моя пара. Двічі

Говіркою: Хоч яка ворона,
А в дворі оборона!

ЗЛОМЛЮ Я ВЕТКУ

$\text{♩} = 88$ Двос

1 Злом-лю-я вет - ку із ви-но-гра - да, ска - жу, що ві - те - рець зло - мив.

Одна

Я не за - бу - ду то-го сло-веч-ка, що - ме - ні Ва - ня го - во - рив.

Зломлю я ветку
Із винограда,
Скажу, що вітерець зломив.

Двічі

Давай розійдемося Двічі
З тобою,
Нехай полегша ворогам.

Я не забуду
Того словечка,
Що мені Ваня говорив.

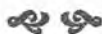
Двічі

-Не хочу, Ваня,
Я цього слухать, Двічі
Не хочу к серцю принімати.

Говорив Ваня:

-Ти ж моя Галя,
Ти ж моя Галя дорога, Двічі

Лучче піду я
І утоплюся, Двічі
Де тихо ходять кораблі.

ЦВІТОЧКИ ВИ, ЦВІТОЧКИ

♩ = 132

Одна

Гурт

1. Цві-точ-ки ви, цві - точ - ки, ро - маш - ка по - льо - ва. Бу-

ло ко - лись сер - день - ко, те - пер йо - го не-ма.

The musical score is written for a solo voice (Одна) and a chorus (Гурт). It features a melody in G major with a 2/4 time signature. The tempo is marked as 132 beats per minute. The lyrics are in Ukrainian. The score includes a first line of music with lyrics and a second line of music with lyrics. The chorus part is marked with a double bar line and a repeat sign.

Цвіточки, ви, цвіточки,
Ромашка польова.
Колись було серденько,
Тепер його нема.

Двічі

Заходю я в кантору,
Де раніше бил сілсовет.
Сидить мой милой в креслі,
Держить в руках букет.

Двічі

Сидить мой милой в креслі,
А я в двірях стою.
Держить він на коленах
Соперницю мою.

Двічі

-Соперниця, соперниця,
Подружка ти моя,
Любила та й одбила
Ти друга ж од міня.

Двічі

Любила та й одбила
Ти друга ж од міня -
Стирай йому платочки,
Наглажувай края.

Двічі

Стирай йому платочки,
Наглажувай края
І сприскувай духами,
Люби так, як і я.

Двічі

СІРЕНЬ ГОЛУБАЯ *

♩ = 108 Одна Гурт

А в мі-ня под ок-ном роз-цві- та- ла сі-рень, роз-ці- та-ла сі-рень го-лу-ба-я А в мі-
ня под ок-ном роз-цві- та- ла сі-рень, роз-цві- та-ла сі-рень го-лу-ба-я

А в міня под окном		Так люби ти їйо,	
Розцвітала сірень,	Двічі	Так люби гарячо,	Двічі
Розцвітала сірень голубая.		Наслаждайся їйо красою.	
В моєму серці больно		А міня позабудь,	
Пробуждалась любов,	Двічі	Позабудь навсігда,	Двічі
Пробуждалась любов молодая.		Но тіб'я я забуду не скоро.	
Скільки врем'я ждала		Так прийдуть же весна,	
В ету тьомную ноч,	Двічі	Рози внов зацвітуть,	Двічі
В ету тьомную ноч роковую.		Зацвітють і сірень голубая.	
А тепер ухаді,		А любов не верньош,	
Ухаді од міня,	Двічі	Не верньош нікогда,	Двічі
Потому що ти любиш другую.		Пролітєла пора золотая.	

* В тексті відтворено особливості вимови під час виконання. Манера виконання, октави каданси свідчать про усталену селянську традицію.

ПО НЕБУ МІСЯЦЬ

$\text{♩} = 120$

1. По не-бу мі-сяць, по не-бу яс-ний, по не-бу яс-ний го-лу-бой. Ой
 доб-ре, до-бре я це все зна-ю, що ми-лий хо-де до дру-гой.
 Ой добре, доб-ре я все це зна-ю, що ми-лий хо-де до дру-гой.

По небу місяць, по небу ясний,
 По небу ясний, голубой.
 Ой добре, добре я це все знаю,
 Що милий ходє до другої.

Двічі

Ой надоїли ж мені цвіточкі -
 То їх сади, то поливай.
 Ой надоїли прокляті хлопці -
 То їх люби, то забувай.

Двічі

До неї ходє, він її любє,
 Мені спокою не дає.
 Я його люблю, за ним страдаю,
 Любить заставить не могу.

Двічі

Ой мамо, мамо, нащо зродила,
 А щастя-долі не дала?
 Ой лучче, лучче б була втопила,
 Як я маленькою була.

Двічі

ОЙ ПО МОСТУ, МОСТУ* (ПСАЛЬМА)

8 $\text{♩} = 88$

1. Ой по мос-ту, мос - ту, мос - ту ка - ли-но-вім. А - лі - луй!

8

Ой по мос-ту, мос - ту, мос - ту ка-ли-но - вім. Гос-по-ди, по - ми - луй!

8

2. Та ту - ди ж піш - ли та три черни-чє-ки. А - лі - луй!

8

Та ту - ди ж піш - ли та три черни-чє-ки. Гос-по-ди, по - ми - луй!

8

3. Та й зу-стрі-ли ж во - ни дяч-ка мо-ло-до - го. А - лі - луй!

8

Та й зу -стрі-ли ж во - ни дяч-ка мо-ло-до - го. Гос-по-ди, по - ми - луй!

1. Ой по мосту, мосту, *
Мосту калиновім

Алілуй!

Ой по мосту, мосту,
Мосту калиновім

Господи, помилуй!

2. Та туди ж пішли
Та три черниченьки.

3. Та й зустріли ж вони
Дядька молодого:

4. "Чого, дяче, плачеш,
Ой чого ридаш?"

5. "Загубив я ключі,
З раю, з пекла йдучи.

6. Хотів випустити
Всі праведні душі.

7. Тільки одної
Та й не випустили.

8. Одна душа
Дуже прогрішила.

9. Отця-неньку
Та й розгнівила.

10. Отця-неньку
Та й налаяла.

11. Хоч не налаяла,
Тільки подумала".

Говіркою: Про батьків не можна не тільки казати погано, але й думати!

* Після кожного дворядка виконується приспів "Алілуй!", після повтору дворядка -
"Господи, помилуй!"

ЗАМОВЛЯННЯ ОД ВОРОГІВ

Говіркою:

Господь іде й мене веде,
Сам Ісус Христос напереді,
Мать Божа всереді,
Рожденний молитвенний
Хрещенний Петро позаді.
Що буде Ісусу Христу,
Те буде й мені.

Не може на Ісуса Христа
Ніхто руки зняти,
Не може на рожденного
Молитвенного хрещеного Петра.

Не можна на Ісуса Христа
Рота роззявляти,
Не можна на рожденного
Молитвенного хрещеного Петра.

Не може з Ісуса Христа
Ніхто посміятися,
Не може з рожденного
Молитвенного хрещеного Петра.

Я Господа небесного споминаю,
Правою ногою наперед ступаю,
Всім своїм врагам язик заговоряю.

Лечу я до вас, мої враги, соколом,
Хай вам стане, мої враги, язик колом.

Я до вас з соколовими очима,
Ви до мене, мої враги, з материним серцем.

Сокіл летить вище всіх,
Я перед вами, мої враги, кращий і вищий всіх.

ЗАМОВЛЯННЯ ПРОТИ КРАДІЖКИ *

Говіркою:

Возле мого дома камінна стіна.
Спасителя рука, Матері Божої замки і пелени.
Спаси нас, Господи, й помилуй
Од звера ещецького, од вора - розбойника.
Хто буде красть - нашле на того Господь страсть.
Облачиться облаками, вогнями й водами,
Не піде ворог з місця ногами.
Амінь! Амінь! Амінь!

* Все повторюється тричі.

ПРИМІТКИ

1. Ой дивное народженьє. Зап. 1986 р. в с. Чернеччина Краснокутського р-ну Харківської обл. від Жадана П.Г. 1915 р.н.
2. Ой ходила Дєва Марія. Зап. 1987 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту виконавиць. Заспіває Тарасенко Г.Т. 1925 р.н.
3. Як на небі хмара. Зап. 1983 р. в с. Андріївка Балаклійського р-ну Харківської обл. від Степанюк О.Й. 1919 р.н.
4. Покой благодати. Зап. 1986 р. в с. В'язова Краснокутського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Жидкова Н.С. 1916 р.н.
5. А в нашого хазяїна. Зап. 1991 р. в с. Шарівка Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Ольховська М.П. 1913 р.н.
6. Гей здоров же був. Зап. 1986 р. в с. Чернеччина Краснокутського р-ну Харківської обл. від Жадана П.Г. 1915 р.н. та Жадан М.П. 1919 р.н.
7. Ой в ліску, в ліску. Зап. 1982 р. в с. Волохів Яр Чутувівського р-ну Харківської обл. від Кардашевої Є.О. 1911 р.н.
8. Ой гула, гула. Зап. 1986 р. в с. Козіївка Краснокутського р-ну Харківської обл. від Стецук М.П. 1920 р.н.
9. Ой ходили та блудили. Зап. 1987 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Махаюченко О.І. 1918 р.н.
10. Ой рано-рано кури запіли. Зап. 1986 р. в с. Пархомівка Краснокутського р-ну Харківської обл. від Свириденко Г.І. 1920 р.н.

11. Ой рано-рано півень заспівав. Зап. 1987 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Манжуренко О.Є. 1918 р.н.

12. Що в батька Грицька. Зап. 1986 р. в с. Чернеччина Краснокутського р-ну Харківської обл. від Жадана П.Г. 1915 р.н.

13. Ой красна-красна в лузі калина. Зап. 1986 р. в с. Чернеччина Краснокутського р-ну Харківської обл. від Жадана П.Г. 1915 р.н.

14. Коляд-коляд-колядниця. Зап. 1980 р. в с. Іванівка Ізюмського р-ну Харківської обл. від Тимошенко Ф.І. 1910 р.н.

15. Коляд-коляд-колядниця. Зап. 1987 р. в с. Шарівка Богодухівського р-ну Харківської обл. від Повзик А.З. 1916 р.н.

16. Коляд-коляд-колядин. Зап. 1983 р. в с. Вербівка Балаклійського р-ну Харківської обл. від Шеремет С.М. 1914 р.н.

17. Різдвяна гра "Коза". Зап. 1986 р. в с. Ковалівка Краснокутського р-ну Харківської обл. від Шило О.П. 1904 р.н.

18. Бігла теличка. Зап. 1983 р. в с. Колісниківка Балаклійського р-ну Харківської обл. від Цвигун О.І. 1917 р.н.

19. Ой на річці, на Йордані. Зап. 1989 р. в с. В'язова Краснокутського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Жидкова Н.С. 1916 р.н.

20. Ой на річці, на Ордані. Зап. 1989 р. в с. Корбині Івани Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Манжуренко О.Є. 1918 р.н.

21. А чи дома пан хазяїн? Зап. 1982 р. в с. Шарівка Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Гурич Р.Ф. 1916 р.н.

22. А в нашого пана серед двору древо. Зап. 1989 р. в с. В'язова

Краснокутського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспівує Чуль Г.К. 1919 р.н.

23. А в нашого пана береза стояла. Зап. 1989 р. в с. В'язова Краснокутського р-ну Харківської обл. від Жидкової Н.С., 1916 р.н. і Ткаченко А.Я. 1920 р.н., Скирко А.З. 1922. р.н.

24. А в тій хаті, як у раї. Зап. 1986 р. в с. Ковалівка Краснокутського р-ну Харківської обл. від Шило О.П., 1904 р.н.

25. Злетів сокіл на віконце. Зап. 1986 р. в с. Колонтаїв Краснокутського р-ну Харківської обл. від Овечки Н.С. 1920 р.н. та Овечки М.Ф. 1922 р.н.

26. Щедрик-ведрик. Зап. 1986 р. в с. Колонтаїв Краснокутського р-ну Харківської обл. від Овечки Н.С., 1920 р.н.

27. Щедрик-ведрик. Зап. 1986 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від Тарасенко Г.Т., 1925 р.н.

28, 29. Щедрик-ведрик. Зап. 1987 р. в с. Шарівка Богодухівського р-ну Харківської обл. від Повзик А.З. 1916 р.н.

30. Щедрик-ведрик. Зап. 1988 р. в с. Сінне Богодухівського р-ну Харківської обл. від Гарбуза І.П. 1920 р.н.

31. Щедрик-ведрик. Зап. 1987 р. в с. Іване-Шийчине Богодухівського р-ну Харківської обл. від Махаюченко Г.П. 1917 р.н.

32. Маланочка. Зап. 1986 р. в с. В'язова Краснокутського р-ну Харківської обл. від Пономаренко Є.М. 1925 р.н.

33. Маланки ходили. Зап. 1983 р. в с. Алісове Близнюківського р-ну Харківської обл. від Житник М.Ф. 1920 р.н.

34. Маланка ходила. Зап. 1988 р. в с. Козіївка Краснокутського р-ну Харківської обл. від Красюк О.П. 1918 р.н.

35. А в полі, в полі. Зап. 1986 р. в с. Корбині Івани Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Шкарлат Г.М. 1919 р.н.

36. Ой ти, місячку. Зап. 1980 р. в с. Петропавлівка Краснокутського р-ну Харківської обл. від Свириденко І.П. 1911 р.н.

37. Приходив Ілля. Зап. 1988 р. в с. Огульці Валківського р-ну Харківської обл. від Пелешенко П.П. 1911 р.н.

38. Сиплю на вас жито. Зап. 1988 р. в с. Сигоренкове Валківського р-ну Харківської обл. від Синельник В.І. 1920 р.н.

39. На щастя, на здоров'я. Зап. 1988 р. в с. Межиріч Лебединського р-ну Сумської обл. від Лисенко А.П. 1918 р.н.

40. На щастя, на здоров'я. 1986 р. в с. Корбині Івани Богодухівського р-ну Харківської обл. від Шкарлат Г.М. 1919 р.н.

41. Сійся, родися. Зап. 1983 р. в с. Морозівка Борівського р-ну Харківської обл. від Сушенко Н.Ф. 1921 р.н.

42. Крокове колесо. Зап. 1983 р. в с. Яковенкове Балаклійського р-ну Харківської обл. від Шелест А.Н. 1917 р.н., Калиниченко Г.П. 1920 р.н., Печенко Ф.Є. 1921 р.н. (співають на масниці).

43. Весняне водіння козла. Зап. 1987 р. в с. Чернеччина Краснокутського р-ну Харківської обл. від Жадана П.Г. 1915 р.н.

44. Весняне водіння козла. Зап. 1984 р. в с. Новоселівка Шебекинського р-ну Белгородської обл. від гурту.

45. Весняне водіння козла. Зап. 1987 р. в Новосибірській обл. від переселенців із с. Скрипаї Зміївського р-ну Харківської обл.

46. Та й вербице (веснянка). Зап. 1983 р. в с. Яковенкове Балаклійського р-ну Харківської обл. від Шелест А.Н. 1917 р.н., Калиниченко Г.П. 1920 р.н., Печенко Ф.Є. 1921 р.н.

47. Та й в садочку (веснянка). Зап. 1983 р. в с. Яковенкове Балаклійського р-ну Харківської обл. від Шелест А.Н. 1917 р.н., Калиниченко Г.П. 1920 р.н., Печенко Ф.Є. 1921 р.н.

48. Ой верба (лірична веснянка). Зап. 1987 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Манжуренко О.Є. 1918 р.н.

49. Ой весна (веснянка). Зап. 1986 р. в с. Чернеччина Богодухівського р-ну Харківської обл. від Жадана П.Г. 1915 р.н.

50. Як вийду я на вулицю (жартівлива веснянка). Зап. 1987 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Манжуренко О.Є. 1918 р.н.

51. Сьо'дні Купала (купальська). Зап. 1987 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Манжуренко О.Є. 1918 р.н.

52. Іван купавсь (купальська). Зап. 1982 р. в с. Шарівка Валківського р-ну Харківської обл. від Минак Т.П. 1915 р.н.

53. Як купався Іван (купальська). Зап. 1989 р. в с. В'язова Краснокутського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Шелест А.Н. 1917 р.н.

54. Купався Іван у ставочку (купальська). Зап. 1987 р. в с. Полкова Микитівка Богодухівського р-ну від Міщенко О.Є. 1918 р.н.

55. Ой да на Купала (купальська). Зап. 1986 р. в с. Ковалівка Краснокутського р-ну Харківської обл. від Шило О.П. 1904 р.н.

56. Ой на Івана, на Купала (купальська). Зап. 1987 р. в с. Полкова Микитівка Богодухівського р-ну Харківської обл. від Міщенко О.Є. 1918 р.н.

57. Щиплено вино (купальська). Зап. 1986 р. в с. Колонтаїв Краснокутського р-ну Харківської обл. від Овечки Н.С. 1920 р.н.; Овечки М.Ф. 1922 р.н.

58. Дівка Марина (купальська). Зап. 1986 р. в с. Чернеччина Краснокутського р-ну Харківської обл. від Жадана П.Г. 1915 р.н. та Жадан М.Г. 1919 р.н.

59. Сьогодні Купала (купальська). Зап. 1983 р. в с. Ангріївка Балаклійського р-ну Харківської обл. від Бондар Н.М. 1915 р.н.

60. Стріль-вода (купальська). Зап. 1983 р. в с. Довгалівка Балаклійського р-ну Харківської обл. від Скубенко Є.Т. 1914 р.н.

61. Ой петрівня. Зап. 1989 р. в с. В'язова Краснокутського р-ну Харківської обл. від Шелест А.Н. 1917 р.н. (співають у петрівку).

62. Чи було літо. Зап. 1987 р. в с. Полкова Микитівка Богодухівського р-ну Харківської обл. від Міщенко О.Є. 1918 р.н. (співають у петрівку).

63. Ой ви, люлі-люлі (колискова). Зап. 1989 р. в с. В'язова Краснокутського р-ну Харківської обл. від Чудь Г.К. 1925 р.н.

64. Коту, коту, котку, не лізь на колодку. Зап. 1991 р. в с. Корбині Івани Богодухівського р-ну Харківської обл. від Бергенко М.П. 1920 р.н.

65. Летів шпак (колискова). Зап. 1991 р. в с. Корбині Івани Богодухівського р-ну Харківської обл. від Бергенко М.П. 1920 р.н.

66. Пішла киця по водицю (колискова). Зап. 1991 р. в с. Корбині Івани Богодухівського р-ну Харківської обл. від Богданової В.В. 1939 р.н.

67. То коту, кітку, та вкрав в баби квітку (колискова). Зап. 1991 р.

в с. Корбині Івани Богодухівського р-ну Харківської обл. від Бергенко М.П. 1920 р.н.

68. Весілля с. Кручик. Зап. 1987 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Манжуренко О.Є. 1918 р.н.

69. Весілля с. Корбині Івани. Зап. 1991 р. в с. Корбині Івани Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Богданова В.В. 1939 р.н.

70. Голосіння за матір'ю. Зап. 1991 р. в с. Чернеччина Краснокутського р-ну Харківської обл. від Жадана П.Г. 1915 р.н.

71. Голосіння наймитське. Зап. 1983 р. в с. Глазунівка Балаклійського р-ну Харківської обл. від Шикарьової А.Д. 1922 р.н.

72. Голосіння за племінником. Зап. 1982 р. в с. Піски-Радківські Борівського р-ну Харківської обл. від Семененко З.І. 1921 р.н.

73. Ох і схилилися. Зап. 1991 р. в с. Шарівка Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Гриценко Г.П. 1928 р.н.

74. Ой поза лісочком. Зап. 1991 р. в с. Шарівка Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Онищенко П.Ф. 1928 р.н.

75. Ой з-за гори, гори. Зап. 1991 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Манжуренко О.Є. 1918 р.н.

76. Ой ходив та й Донець. Зап. 1991 р. в с. Колонтаїв Краснокутського р-ну Харківської обл. від Овечки Н.С. 1920 р.н.

77. Ой упав сніжок. Зап. 1991 р. в с. Корбині Івани Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Шкарлат Г.М. 1919 р.н.

78. Ой не шуми, луже. Зап. 1991 р. в с. Корбині Івани Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Бергенко М.П. 1929 р.н.

79. Ой сади мої. Зап. 1986 р. в с. Чернеччина Краснокутського р-ну Харківської обл. від Жадана П.Г. 1915 р.н.
80. Із-за гір, з-за гір. Зап. 1986 р. в с. Ковалівка Краснокутського р-ну Харківської обл. від Шило О.В. 1904 р.н.
81. Та ти грушиця моя. Зап. 1983 р. в с. Борищівка Балаклійського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Гончарівська О.П. 1921 р.н.
82. Ой туман яром. Зап. 1981 р. в с. Шлях Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Гацанук М.П. 1924 р.н.
83. Ой там, в полі, та сухий дуб. Зап. 1983 р. в с. Шарівка Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Гриценко Г.П. 1928 р.н.
84. Всі садочки зеленіють. Зап. 1983 р. в с. Шарівка Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Вихристюк О.Д. 1918 р.н.
85. Ой нене ти, нене, чом не жениш мене. Зап. 1986 р. в с. Слобідка Краснокутського р-ну Харківської обл. від Остапенко С.І. 1930 р.н.
86. Летів орел. Зап. 1986 р. в с. Шарівка Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Гацанук М.П. 1924 р.н.
87. Та й з-під каменя. Зап. 1987 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Манжуренко О.Є. 1918 р.н.
88. Ой там, в полі. Зап. 1986 р. в с. Шарівка Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Гриценко Г.П. 1928 р.н.
89. Усі гори зеленіють. Зап. 1983 р. в с. Шлях Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Колодяжна З.І. 1929 р.н.
90. Ой на горі, горі. Зап. 1990 р. в с. Кор бині Івани Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Шкарлат

Г.М. 1919 р.н.

91. Ой чие ж то жито. Зап. 1990 р. в с. Корбині Івані Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Шкарлат Г.М. 1919 р.н.

92. Шо й у суботу проти неділі. Зап. 1986 р. в с. Колонтаїв Краснокутського р-ну Харківської обл. від Овечки Н.С. 1921 р.н., та Овечки М.Ф. 1920 р.н.

93. А вже років двісті. Зап. 1981 р. в с. Шлях Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Гацапук М.П. 1924 р.н.

94. Ой да ти, калінушка, розмалінушка. Зап. 1983 р. в с. Борщівка Баласкійського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Гончарівська О.П. 1921 р.н.

95. Ой у полі жито. Зап. 1986 р. в с. Огульці Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Гриценко Г.П. 1928 р.н.

96. Ой сьогодні тут. Зап. 1987 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Манжуренко О.Є. 1918 р.н.

97. Ой тихий Дунай. Зап. 1981 р. в с. Шарівка Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Колодяжна З.І. 1929 р.н.

98. Ой стоїть явір. Зап. 1987 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Тарасенко Т.Т. 1925 р.н.

99. Десь поїхав мій миленький. Зап. 1991 р. в с. Колонтаїв Краснокутського р-ну Харківської обл. від Овечки Н.С. 1921 р.н.

100. Ой там, за Дунаєм. Зап. 1987 р. в с. Кручик Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Манжуренко О.Є. 1918 р.н.

101. Як у саду. Зап. 1991 р. в с. Шарівка Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Гриценко Г.П. 1928 р.н.

Харківської обл. від гурту. Заспіває Гарбуз І.П. 1920 р.н.

103. Ой там, коло річки. Зап. 1991 р. в с. Корбині Івани Богодухівського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Шкарлат Г.М. 1919 р.н.

104. Ой я мала чоловіка. Зап. 1991 р. в с. Шарівка Валківського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Гриценко Г.П. 1928 р.н.

105. Зломлю я ветку. Зап. 1986 р. в с. Степанівка Краснокутського р-ну Харківської обл. від гурту. Заспіває Зозуля М.П. 1927 р.н.

106. Цвіточки ви, цвіточки. Зап. 1986 р. в с. Колонтаїв Краснокутського р-ну Харківської обл. від Овечки Н.С. 1921 р.н. та Овечки М.Ф. 1920 р.н.

107. Сірень голубая. Зап. 1988 р. в с. Ходунаївка Краснокутського р-ну Харківської обл. від Бабич О.Г. 1926 р.н. та Бабич М.С. 1926 р.н.

108. По небу місяць. Зап. 1986 р. в с. Колонтаїв Краснокутського р-ну Харківської обл. від Овечки Н.С. 1921 р.н. та Овечки М.Ф. 1920 р.н.

109. Ой по мосту, мосту. Зап. 1988 р. в с. Чернеччина Краснокутського р-ну Харківської обл. від Жадана П.Г. 1915 р.н.

110. Замовляння од ворогів. Зап. 1986 р. в с. Чернеччина Краснокутського р-ну Харківської обл. від Жадана П.Г. 1915 р.н.

111. Замовляння проти крадіжки. Зап. 1986 р. в с. Чернеччина Краснокутського р-ну Харківської обл. від Жадана П.Г. 1915 р.н.

А	
А вже років двісті	138
А в нашого пана береза стояла	49
А в нашого пана серед двору древо.....	48
А в нашого хазяїна	29
А в полі, в полі.....	55
А в тій хаті, як у раї.....	50
А чи дома пан хазяїн.....	47
Б	
Бігла теличка	44
В	
Весілля с. Корбині Івани	99
Весілля с. Кручик	89
Весняне водіння козла	60
Весняне водіння козла	61
Весняне водіння козла	62
Всі садочки зеленіють	126
Г	
Гей здоров же був.....	31
Голосіння за матір'ю	106
Голосіння за племінником	108
Голосіння наймитське	107

Д	
Десь поїхав мій миленький	147
Дівка Марина	78
З	
Замовляння од ворогів	164
Замовляння проти крадіжки	165
Злетів сокіл на віконце	51
Зломаю я ветку	158
І	
Іван купавсь	71
Із-за гір, з-за гір	121
К	
Коляд-коляд-колядин	42
Коляд-коляд-колядниця	41
Коляд-коляд-колядниця	42
Коту, коту, кітку, та вкрав в баби квітку	87
Коту, коту, котку, не лізь у колодку	84
Кроковеє колосо	59
Купався Іван у ставочку	74
Л	
Летів орел	129
Летів шпак	85
М	
Маланки ходили	54
Маланка ходила	54
Маленочка	53

Н

На щастя, на здоров'я (в)	58
На щастя, на здоров'я (г)	58

О

Ой верба	64
Ой весна	66
Ой ви, люлі-люлі	83
Ой в ліску, в ліску	32
Ой гула, гула	34
Ой да на Купала	75
Ой дивное народженьє	25
Ой з-за гори, гори	114
Ой красна, красна	40
Ой на горі, горі	133
Ой на Івана, на Купала	76
Ой на річці, на Йордані	45
Ой на річці, на Ордані	46
Ой нене ти, нене, чом не жениш мене	128
Ой не шуми, луже	119
Ой петрівня	81
Ой поза лісочком	112
Ой по мосту, мосту	162
Ой рано-рано кури за піли	36
Ой рано-рано півень заспівав	37
Ой сади мої	120
Ой стоїть явір	145

Ой сьогодні тута	142
Ой там, в полі	131
Ой там, в полі, та сухий дуб	125
Ой там, за Дунаєм	149
Ой там, коло річки	154
Ой да ти, калінушка, розмалінушка	140
Ой ти, місячку	56
Ой тихий Дунай	144
Ой туман яром	124
Ой упав сніжок	117
Ой у полі жито	141
Ой ходив та й Донець	115
Ой ходила Дева Марія	26
Ой ходили та блудили	35
Ой чие ж то жито	135
Ой я мала чоловіка	156
Ох і схилилося	111

П

Пішла князя по водичю	86
По бережку	152
Покой благодати	28
По небу місяць	161
Приходив Ілля	57

Р

Різдвяна гра «Коза»	43
---------------------------	----

С	
Сиплю на вас жито	57
Сійся, родися	58
Сірень голубая	160
Стріль-вода	80
Сьогодні Купала	79
Сьо'дні Купала	69
Т	
Та й вербице	63
Та й в садочку	64
Та й з-під каменя	130
Та ти грушиця моя	123
У	
Усі гори зеленіють	132
Ц	
Цвіточки ви, цвіточки	159
Ч	
Чи було літо	82
Ш	
Шо й у суботу	137
Щ	
Щедрик - ведрик а	52
Щедрик - ведрик б	52
Щедрик - ведрик в	52
Щедрик - ведрик г	52

Щедрик - ведрик д.....	52
Щедрик - ведрик е.....	53
Щиплено вино.....	77
Що в батька Грицька	39
Я	
Як вийду я на вулицю.....	67
Як купався Іван	72
Як на небі хмара	27
Як у саду.....	151

	стор.
Передмова.....	3
Колядки	
1. Ой дивное народженьє.....	25
2. Ой ходила Дева Марія.....	26
3. Як на небі хмара.....	27
4. Покой благодати.....	28
5. А в нашого хазяїна.....	29
6. Гей здоров же був.....	31
7. Ой в ліску, в ліску.....	32
8. Ой гула, гула.....	34
9. Ой ходили та блудили.....	35
10. Ой рано-рано кури запіли.....	36
11. Ой рано-рано півень заспівав.....	37
12. Що в батька Грицька.....	39
13. Ой красна-красна в лузі калина.....	40
14. Коляд-коляд-коляданиця.....	41
15. Коляд-коляд-коляданиця.....	42
16. Коляд-коляд-колядин.....	42
17. Різдвяна гра "Коза".....	43
18. Бігла телячка.....	44
Щедрівки	
19. Ой на річці, на Йордані.....	45
20. Ой на річці, на Ордані.....	46
21. А чи дома пан хазяїн?.....	47 v

22. А в нашого пана серед двору древо.....	48
23. А в нашого пана береза стояла.	49
24. А в тій хаті, як у раї.	50
25. Злетів сокіл на віконце.....	51
26. Щедрик-ведрик.	52
27. Щедрик-ведрик.	52
28, 29. Щедрик-ведрик.....	52
30. Щедрик-ведрик.	52
31. Щедрик-ведрик.	52
Маланки	
32. Маланочка.	53
33. Маланки ходили.	54
34. Маланка ходила.	54
Посипальні	
35. А в полі, в полі.	55
36. Ой ти, місячку.....	56
37. Приходив Ілля.	57
38. Сиплю на вас жито.....	57
39. На щастя, на здоров'я.	58
40. На щастя, на здоров'я.	58
41. Сійся, родися.	58
Веснянки	
42. Кроковеє колесо.	59
43. Весняне водіння козла.	60
44. Весняне водіння козла.	61
45. Весняне водіння козла.	62

46. Та й вербице.....	63
47. Та й в садочку.....	64
48. Ой верба.	64
49. Ой весна.	66
50. Як вийду я на вулицю.	67
Купальські	
51. Сьо'дні Купала.....	69
52. Іван купавсь.....	71
53. Як купався Іван.....	72
54. Купався Іван у ставочку.....	74
55. Ой да на Купала.....	75
56. Ой на Івана, на Купала.....	76
57. Щиплено вино.....	77
58. Дівка Марина.....	78
59. Сьогодні Купала.....	79
60. Стріль-вода.....	80
Петрівки	
61. Ой петрівня.....	81
62. Чи було літо.....	82
Коліскові	
63. Ой ви, люлі-люлі.....	83
64. Коту, коту, котку, не лізь на колодку.....	84
65. Летів шпак.....	85
66. Пішла кнця по водицю.....	86
67. То коту, кітку, та вкрав в баби квітку.....	87

Весільні	
68. Весілля с. Кручик.	89
69. Весілля с. Корбині Івани.	99
Голосіння	
70. Голосіння за матір'ю.	106
71. Голосіння наймитське.	107
72. Голосіння за племінником.	108
Ліричні пісні	
73. Ох і схилилося.	111
74. Ой поза лісочком.	112
75. Ой з-за гори, гори.	114
76. Ой ходив та й Донець.	115
77. Ой упав сніжок.	117
78. Ой не шуми, луже.	119
79. Ой сади мої.	120
80. Із-за гір, з-за гір.	121
81. Та ти грушиця моя.	123
82. Ой туман яром.	124
83. Ой там, в полі, та сухий дуб.	125
84. Всі садочки зеленіють.	126
85. Ой нене ти, нене, чом не жениш мене.	128
86. Летів орел.	129
87. Та й з-під каменя.	130
88. Ой там, в полі.	131
89. Усі гори зеленіють.	132

Балади	
90. Ой на горі, горі.....	133
91. Ой чиє ж то жито.....	135
92. Шо й у суботу проти неділі.....	137
93. А вже років двісті.....	138
94. Ой да ти, калі нушка, розмалінушка.....	140
95. Ой у полі жито.....	141
96. Ой сьогодні тут.....	142
97. Ой тихий Дунай.....	144
98. Ой стоїть явір.....	145
99. Десь поїхав мій миленький.....	147
Стройові	
100. Ой там, за Дунаєм.....	149
101. Як у саду.....	151
102. По бережку.....	152
103. Ой там, коло річки.....	154
104. Ой я мала чоловіка.....	156
«Кіч»	
105. Заомлю я ветку.....	158
106. Цвіточки ви, цвіточки.....	159
107. Сірень голубая.....	160
108. По небу місяць.....	161
109. Ой по мосту, мосту(Псальма).....	162
110. Замоваляння од ворогів.....	164
111. Замоваляння проти крадіжки.....	165
Примітки.....	166
Алфавітний покажчик.....	176
Зміст.....	183

160,00

Навчальне видання

Лариса Іванівна Новикова

Пісні Слобідської України

Допущено Міністерством культури і туризму України
як навчальний посібник для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв (Наказ № 166 від 22.03.2002 р.)

Збирацька робота, розшифровка нотних текстів, передмова,
примітки та упорядкування етномузикознавця Л.І. Новикової

Редактор В.С. Бойко

Художник-оформлювач В.А. Носань

Технічний редактор О. Савчук

Комп'ютерний набір і верстка Т. Кунченко та О. Крохмальова

Підписано до друку 3.06.2006. Формат 60×84 1/12. Папір офсетний.

Друк офсетний. Гарнітура Times.

Умов. друк. арк. 11,75. Тираж 250 прим.

Видано та надруковано "ТО Ексклюзив"

Свідоцтво про державну реєстрацію ДК № 347 від 28.02.2001 р.
м. Харків, 61153, а/с 7492

Обрядові та ліричні пісні Слобідської України

с. Корбини Івани

1. Рождество твоє - псалм. Запис 1990р.
2. Ой, на річці, на Ордані - щедрівка. Запис 1990 р.
3. Христос рождається - псалм. Запис 1990 р.
4. А в полі, в полі там плужок оре - посівальна. Запис 1990 р.

с. Шарівка

5. А в нашого хазяїна і ворота нові - колядка. Запис 1983 р.
6. А чи дома-дома Пан-хазаїн - щедрівка. Запис 1983 р.

с. Кручик

7. Ой, ходила Дева Марія - колядка. Запис 1990 р.
8. Як вийду я на вулицю - веснянка. Запис 1990 р.
9. Сьогодні Купала, завтра Івана - купальська. Запис 1990 р.

с. Шарівка

10. Іван купавсь та й нам придавсь - купальська. Запис 1983 р.

с. Корбини Івани

11. Де сватова хата - весільна приспівка. Запис 1990 р.
12. Наїхали, мій батеньку, гостоньки - весільна ритуальна. Запис 1990 р.
13. Та летять галочки у три рядочки - весільна ритуальна. Запис 1990 р.
14. Брала галочка льон-льон - весільна приспівка. Запис 1990 р.
15. Прощай, прощай та й галочка - весільна ритуальна. Запис 1990 р.

с. Шарівка

16. А я в неньки та й на відході - весільна. Запис 1983 р.

с. Корбини Івани

17. Коту-коту-котку - колискова. Запис 1990 р.

18. Летів шпак - колискова. Запис 1990 р.с.

Чернеччина

19. Та моя й матінко, моя й ріднесенька - голосіння. Запис 1983 р.
20. Возле мого дома каменна стіна - заговор від крадіжки. Запис 1983 р.
21. Ой, по мосту-мосту, та й по калиновім - псалм. Запис 1983 р.

с. Шарівка

22. Ой і схилилося та й дві берези низько - лірична. Запис 1983 р.

23. Ой, поза лісочком - лірична. Запис 1983 р.

24. Ой, мала я чоловіка - жартівлива. Запис 1983 р.

25. Як у саду, так і в лісі - лірична. Запис 1983 р.

С. Колонтаїв

26. Ой, ходив та й Донець, та сім год по Дону - козацька. Запис 1986 р.

27. Що у суботу - балада. Запис 1986 р.

28. По небу місяць - романс. Запис 1986 р.

29. Цвіточки ви, цвіточкн - кіч. Запис 1986 р.

30. Десь поїхав мій миленький - балада. Запис 1986 р.

с. Кручик

31. Ой, з-за гори-гори - лірична. Запис 1990 р.

32. Ой, сьогодні тут, а завтра уеду - лірична.

Запис 1991р.

с. Корбини Івани

33. Ой, упав сніжок - лірична. Запис 1990 р.

34. Не шуми ж ти, луже, осокою дуже - лірична.

Запис 1990 р.

35. Ой, там коло річки, ой там коло броду - стройова.

Запис 1990 р.

*Лариса Новикова —
етномузикознавець, доцент
Харківського державного
університету мистецтв,
член Національної спілки
композиторів України,
Лауреат муніципальної премії.
Сферою досліджень є фольклор
Слобідської України, зокрема
Харківщини.
З цієї проблематики надруковані
статті у фахових виданнях,
часописах "Березіль" та
"Родовід".
Фольклору Слобожанщини
присвячені виступи автора на
наукових конференціях, численні
радіо- і телепередачі.*